

HET VERLOOP VAN DE SOCIAALECONOMISCHE INDICATOREN EN DE CONJUNCTUUR IN WEST-VLAANDEREN

-

OPMAAK JANUARI 2022

INHOUD

	<u>Blz.</u>
1. WERKLOOSHEID	3
2. WERKAANBIEDINGEN.....	8
3. FLEXIJOBS, INTERIMARBEID EN STUDENTENJOBS	11
4. TIJDELIJKE WERKLOOSHEID.....	14
5. VERGUNDE WONINGEN	18
6. OMZET EN INVESTERINGEN	22
7. STARTERS	25
8. FAILLISSEMENTEN EN VERLOREN JOBS.....	28
9. INSCHRIJVINGEN VAN PERSONENWAGENS	32
10. ELEKTRICITEITSVERBRUIK.....	34
11. CONJUNCTUURINDICATOR VAN DE NATIONALE BANK	36
12. OVERZICHTSTABEL VOOR WEST-VLAANDEREN EN HET VLAAMSE GEWEST.....	38
13. BESLUIT	40

1. WERKLOOSHEID

BRON: VDAB

In juli 2021 introduceerde de VDAB een nieuwe werkzoekendenindeling. Het begrip niet-werkende werkzoekende (NWWZ) wordt niet langer gebruikt en is vervangen door werkzoekenden zonder werk (WZW).

De werkzoekenden zonder werk (WZW) verschillen van de NWWZ op vier vlakken:

- Werkzoekenden in opleiding zijn nu opgenomen in de cijfers van de WZW, dit was niet zo bij de NWWZ.
- Riziv-klanten die bij VDAB zijn ingeschreven worden nu ook bij de WZW geteld, dit was niet zo bij de NWWZ.
- Deeltijds lerende jongeren zonder baan worden nu bij de groep 'studenten en anderen' geteld en dus niet bij de WZW, zij maakten wel deel uit van de NWWZ.
- Klanten met een verblijfplaats buiten Vlaanderen zijn nu ook opgenomen.

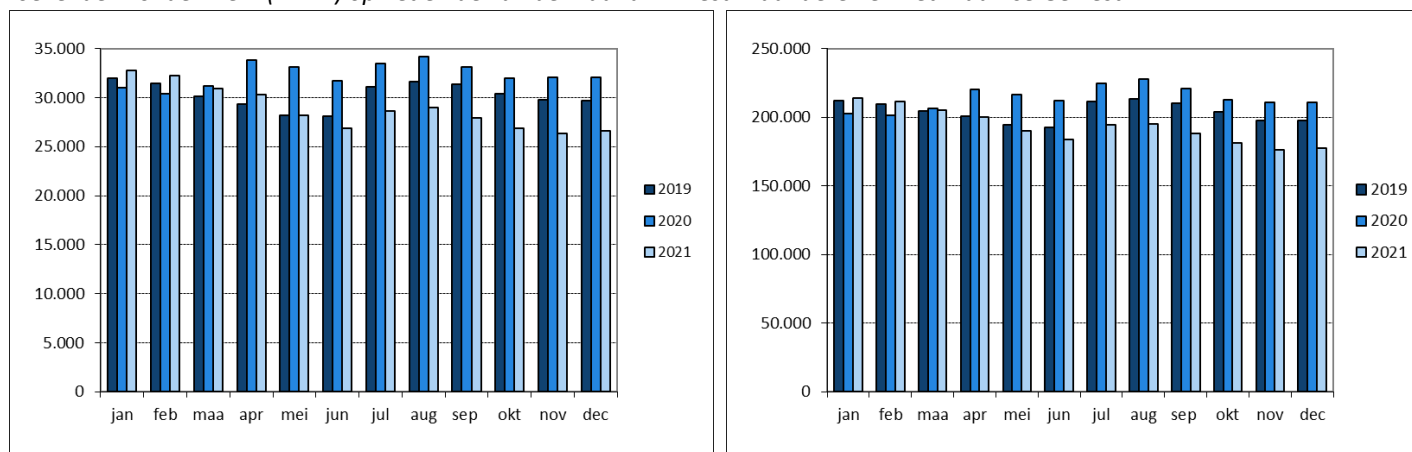
De werkzoekenden zonder werk worden op basis van hun bemiddelingsstatus in drie groepen verdeeld: 'in bemiddeling', 'in opleiding of voortraject' en 'niet inzetbaar op lange termijn'. Meer informatie over deze groepen is terug te vinden op de website van de VDAB (<https://arvastat.vdab.be/help/bemiddelingsstatus.html>).

Voor meer informatie kunnen de helppagina's op de VDAB website geconsulteerd worden (<https://arvastat.vdab.be/help.html>).

Cijfers tot en met december 2021.

Indicator: totaal aantal werklozen¹

Figuur 1: Evolutie van het aantal werkzoekenden zonder werk (WZW) op het einde van de maand in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
december 2021	Aantal: 26.644 -16,9% op jaarbasis	Aantal: 177.522 -15,9% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2021	-16,9% op jaarbasis	-15,6% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2021	-15,2% op jaarbasis	-14,3% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2021	-13,5% op jaarbasis	-11,5% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2021	+3,7% op jaarbasis	+3,4% op jaarbasis

Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

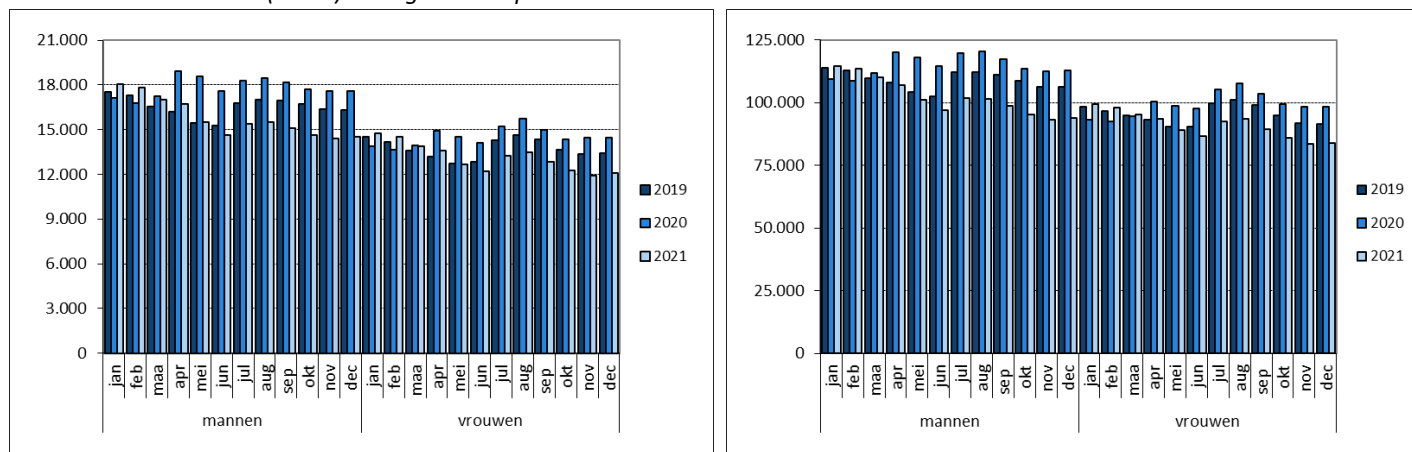
In het vierde kwartaal van 2021 zet de afname op jaarbasis in *West-Vlaanderen* (-16,9%) van het aantal werklozen zich voort, net zoals in het tweede en derde kwartaal.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een sterk gelijkaardige evolutie. In het vierde kwartaal was er ook een sterke afname (-15,6%) maar deze lag iets lager dan in West-Vlaanderen. Ook in september 2021 was de afname op jaarbasis iets kleiner dan in West-Vlaanderen.

¹ Onder werklozen verstaan we de werkzoekenden zonder werk volgens de definitie die gehanteerd wordt door VDAB.

Indicator: aantal werklozen naar geslacht

Figuur 2: Evolutie van het aantal werkzoekenden zonder werk (WZW) naar geslacht op het einde van de maand in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN		VLAAMS GEWEST	
	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen
december 2021	Aantal: 14.533 -17,5% op jaarbasis	Aantal: 12.111 -16,2% op jaarbasis	Aantal: 93.807 -16,9% op jaarbasis	Aantal: 83.715 -14,8% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2021	-17,6% op jaarbasis	-16,1% op jaarbasis	-16,7% op jaarbasis	-14,4% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2021	-16,2% op jaarbasis	-14,0% op jaarbasis	-15,5% op jaarbasis	-12,9% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2021	-14,9% op jaarbasis	-11,6% op jaarbasis	-13,4% op jaarbasis	-9,3% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2021	+3,3% op jaarbasis	+4,2% op jaarbasis	+2,5% op jaarbasis	+4,4% op jaarbasis

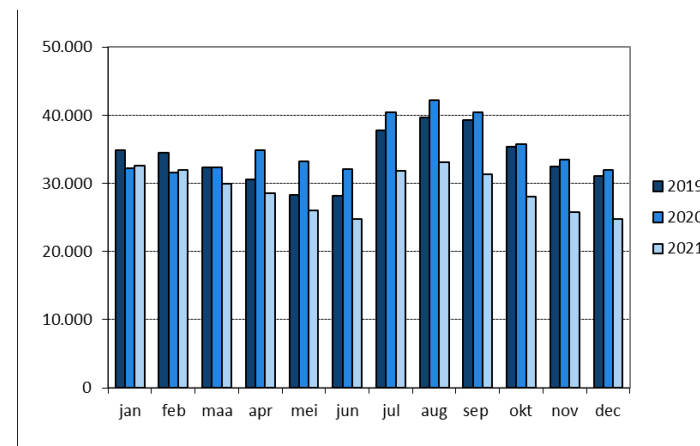
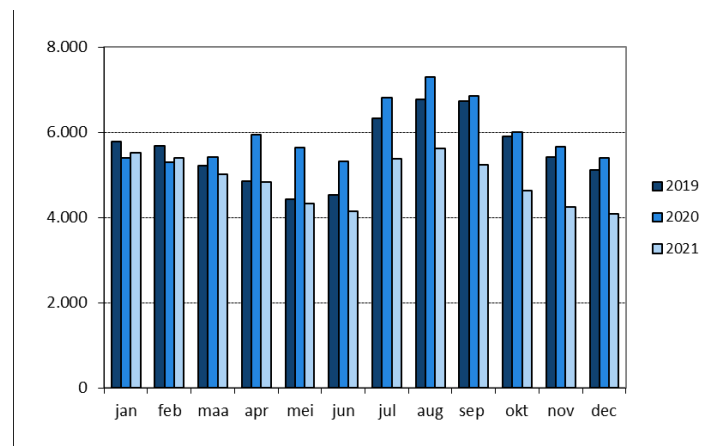
Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In het vierde kwartaal van 2021 zet de afname op jaarbasis in *West-Vlaanderen* van het aantal werklozen zich zowel bij de mannen (-17,6%) als de vrouwen (-16,1%) voort. De afname is bij de mannelijke werklozen iets groter dan bij de vrouwen.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een sterk gelijkaardige evolutie. In het vierde kwartaal was er ook een sterke afname (-16,7% bij de mannen en -14,4% bij de vrouwen). En ook in het Vlaams Gewest was de afname bij de mannelijke werklozen iets groter. In West-Vlaanderen was de afname bij zowel de mannelijke als de vrouwelijke werklozen groter dan in het Vlaams Gewest.

Indicator: aantal jeugdwerklozen

Figuur 3: Evolutie van het aantal werkzoekenden zonder werk (WZW) jonger dan 25 jaar op het einde van de maand in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN		VLAAMS GEWEST	
december 2021	Aantal: 4.082 -24,4% op jaarbasis	Aandeel in totaal: 15,3% -1,5%punt op jaarbasis	Aantal: 24.832 -22,4% op jaarbasis	Aandeel in totaal: 14,0% -1,2%punt op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2021	-24,2% op jaarbasis		-22,4% op jaarbasis	
Kwartaal 3 - 2021	-22,6% op jaarbasis		-21,7% op jaarbasis	
Kwartaal 2 - 2021	-21,3% op jaarbasis		-20,9% op jaarbasis	
Kwartaal 1 - 2021	-1,1% op jaarbasis		-1,7% op jaarbasis	

Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

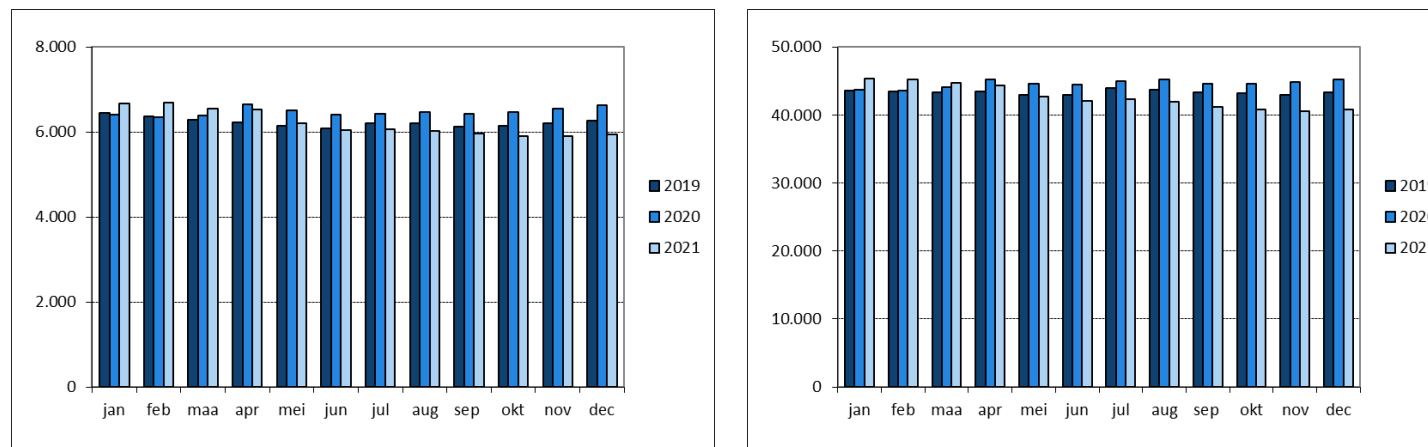
In *West-Vlaanderen* zet de afname van het aantal jeugdwerklozen zich voort in het vierde kwartaal van 2021. In het vierde kwartaal van 2021 telde West-Vlaanderen gemiddeld 24,2% minder werklozen jonger dan 25 jaar in vergelijking met hetzelfde kwartaal van 2020. Het aandeel jeugdwerklozen daalde met 1,5%-punt op jaarbasis in de maand december.

In het *Vlaamse Gewest* is het beeld gelijkaardig. Ook hier was er in het vierde kwartaal een sterke afname (-22,4%). Deze afname was echter iets minder sterk dan in West-Vlaanderen. Het aandeel werklozen jonger dan 25 jaar daalde in het Vlaamse Gewest ook iets minder sterk dan in West-Vlaanderen met 1,2%-punt in de maand december. Het aandeel lag dan ook iets lager (14,0%) dan in West-Vlaanderen (15,3%).

De jeugdwerkloosheid evolueerde in zowel West-Vlaanderen als Vlaanderen duidelijk beter dan de totale werkloosheid. De afname van het aantal jeugdwerklozen startte in het eerste kwartaal van 2021 en tot in het vierde kwartaal van 2021 blijft de daling zich voortzetten.

Indicator: aantal werklozen van 55 jaar en ouder

Figuur 4: Evolutie van het aantal werkzoekenden zonder werk (WZW) van 55 jaar en ouder op het einde van de maand in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN		VLAAMS GEWEST	
december 2021	Aantal: 5.951 -10,2% op jaarbasis	Aandeel in totaal: 22,3% +1,7%punt op jaarbasis	Aantal: 40.873 -9,8% op jaarbasis	Aandeel in totaal: 23,0% +1,6%punt op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2021	-9,6% op jaarbasis		-9,3% op jaarbasis	
Kwartaal 3 - 2021	-6,5% op jaarbasis		-6,9% op jaarbasis	
Kwartaal 2 - 2021	-4,2% op jaarbasis		-3,8% op jaarbasis	
Kwartaal 1 - 2021	+4,1% op jaarbasis		+3,0% op jaarbasis	

Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In *West-Vlaanderen* daalde in het vierde kwartaal van 2021 het aantal werkzoekenden van 55 jaar en ouder met 9,6% op jaarbasis. Dit is een nog sterkere afname dan in het derde kwartaal. Het aandeel van het aantal werkzoekenden van 55 jaar en ouder is in de maand december met 1,7%-punt toegenomen op jaarbasis als gevolg van de zeer sterke daling van de jongere werklozen. Het aandeel oudere werklozen bedraagt nu 22,3%.

In het *Vlaamse Gewest* was er een gelijkaardige evolutie en ook hier valt een afname te noteren. De afname op jaarbasis was in het vierde kwartaal van 2021 in Vlaanderen (-9,3%) op eenzelfde niveau als in West-Vlaanderen (-9,6%). Net als in West-Vlaanderen was er ook hier een toename van het aandeel op jaarbasis voor de maand december (+1,6%-punt). Het aandeel bedraagt nu 23,0%.

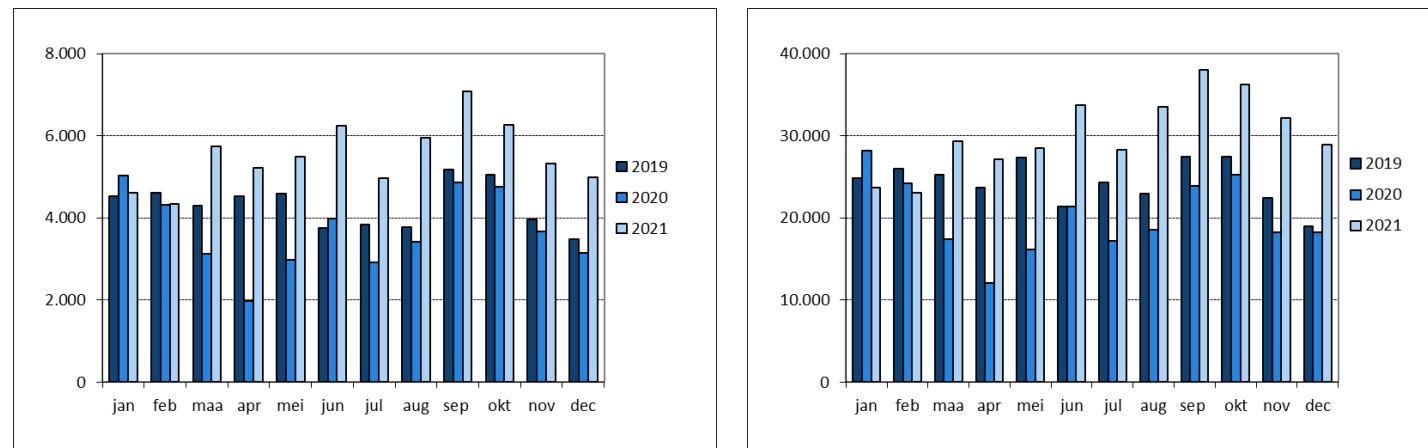
2. WERKAANBIEDINGEN

BRON: VDAB

Cijfers tot en met december 2021.

Indicator: aantal ontvangen vacatures²

Figuur 5: Evolutie van het aantal ontvangen werkaanbiedingen voor West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
december 2021	Aantal: 4.986 +58,6% op jaarbasis	Aantal: 28.900 +58,6% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2021	+43,0% op jaarbasis	+57,7% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2021	+60,6% op jaarbasis	+67,2% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2021	+89,2% op jaarbasis	+80,0% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2021	+17,7% op jaarbasis	+9,0% op jaarbasis

Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

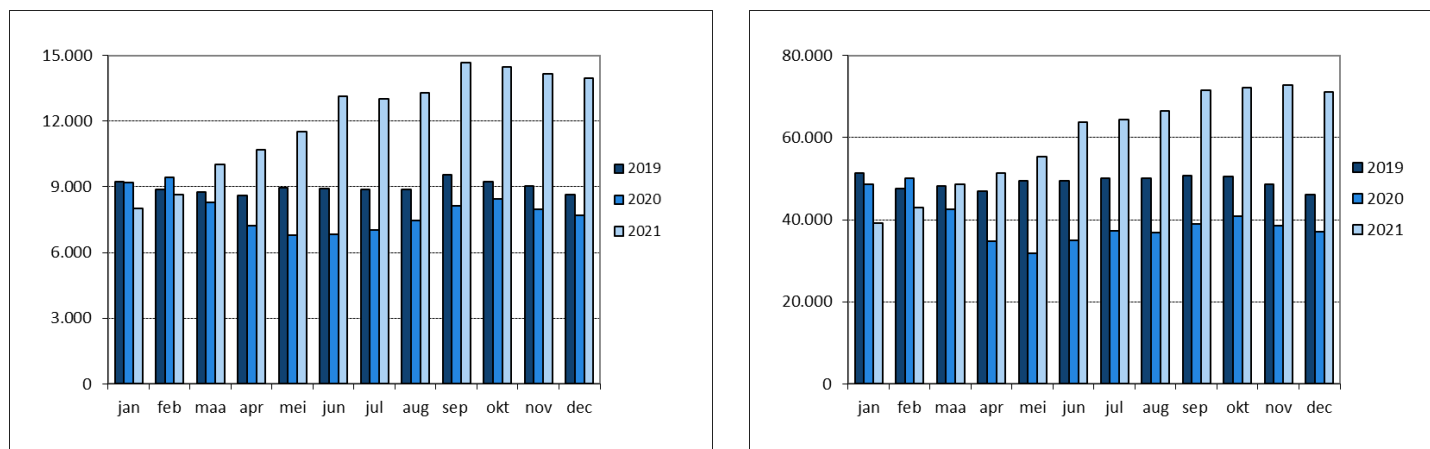
² In het Normaal Economisch Circuit zonder uitzendopdrachten (NECzU). Wegens te grote niet-conjunctuurgerelateerde schommelingen worden de vacatures voor studentenjobs vanaf januari 2014 niet meer meegeteld in het Normaal Economisch Circuit. Vanaf januari 2015 worden enkel die vacatures meegenomen die rechtstreeks aan de VDAB worden gemeld.

In *West-Vlaanderen* is er in het vierde kwartaal van 2021 een toename zichtbaar (+43,0%) in het aantal ontvangen vacatures in vergelijking met het vierde kwartaal van 2020. In de maand december bedroeg het totaal aantal ontvangen vacatures 4.986.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een gelijkaardig beeld. De toename op jaarbasis voor het vierde kwartaal (+57,7%) is hoger dan in West-Vlaanderen. In de maand december werden 28.900 vacatures ontvangen.

Indicator: aantal openstaande vacatures

Figuur 6: Evolutie van het aantal openstaande vacatures op het einde van de maand voor West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
december 2021	Aantal: 13.954 +81,3% op jaarbasis	Aantal: 71.194 +91,7% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2021	+76,7% op jaarbasis	+85,4% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2021	+81,5% op jaarbasis	+79,1% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2021	+69,3% op jaarbasis	+67,6% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2021	-0,9% op jaarbasis	-7,5% op jaarbasis

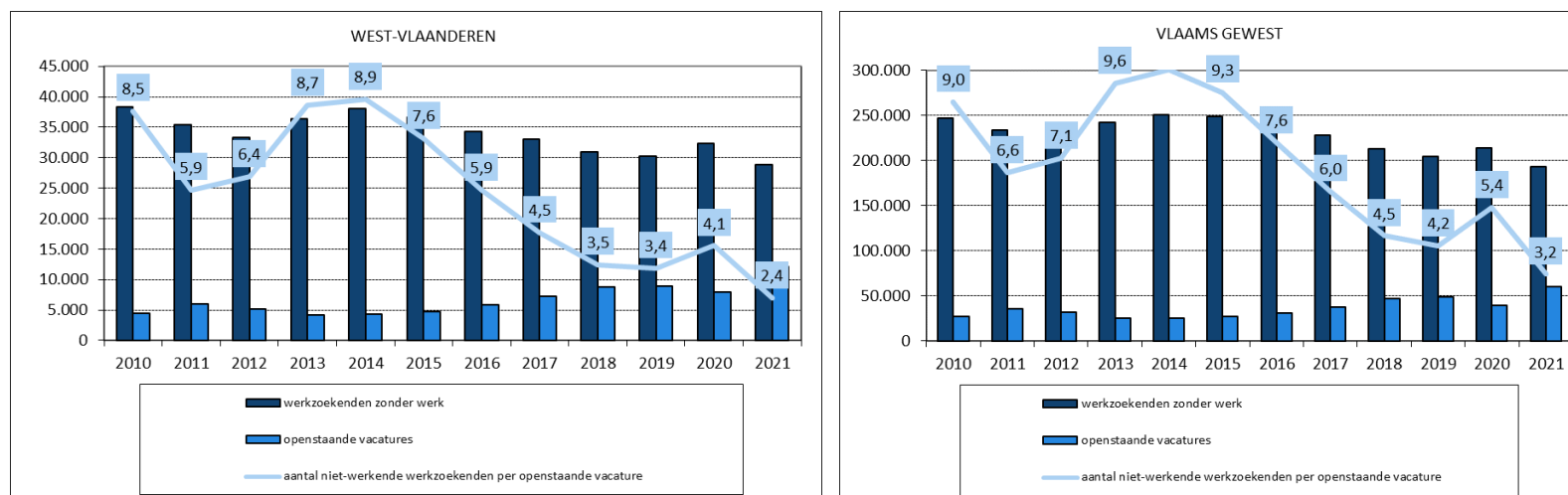
Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In West-Vlaanderen waren er in het vierde kwartaal van 2021 op jaarbasis 76,7% meer openstaande vacatures dan in het vierde kwartaal van 2020. Het gemiddeld aantal openstaande vacatures van het vierde kwartaal in 2021 (14.197) overstijgt ook ruimschoots het aantal van het derde kwartaal (13.671). In de maand december van 2021 waren er 13.954 openstaande vacatures.

In het *Vlaamse Gewest* zien we eenzelfde beeld als in West-Vlaanderen. De toename op jaarbasis is voor het derde kwartaal van 2021 (+85,4%) hoger dan in West-Vlaanderen (+76,7%).

Indicator: aantal werkzoekenden zonder werk per openstaande vacature³

Figuur 7: Evolutie van het aantal werkzoekenden zonder werk per openstaande vacature in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest, 2010-2021 (jan-dec 2021)

Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Met 2,4 werkzoekenden zonder werk per openstaande vacature wordt de arbeidsmarktkrapte in *West-Vlaanderen* in 2021 steeds nijpender. De verhouding tussen werkzoekenden zonder werk en openstaande vacatures komt hiermee op het laagste niveau sinds 2010. De dalende tendens van voor de COVID-19-crisis zet zich onverminderd voort. De arbeidsmarktkrapte in West-Vlaanderen blijft ook duidelijk groter dan gemiddeld in het *Vlaamse Gewest* (3,2) in 2021.

³ De spanningsindicator die de VDAB gebruikt om krapte op de arbeidsmarkt te bepalen houdt enkel rekening met de subcategorie werkzoekenden zonder werk in bemiddeling tegenover het aantal openstaande vacatures. Bijgevolg zijn voor deze cijfers de krapte nog sterker. Deze cijfers zijn slechts vanaf 2017 beschikbaar wat een zeer beperkt beeld geeft over de evolutie ervan in de tijd. Om deze reden gebruiken we in onze analyse de volledige groep van werkzoekenden zonder werk.

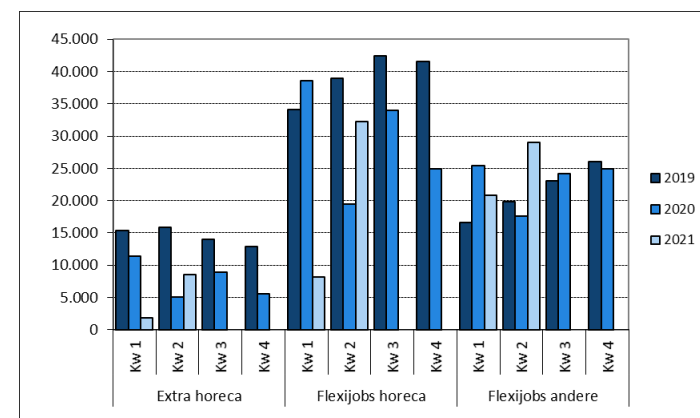
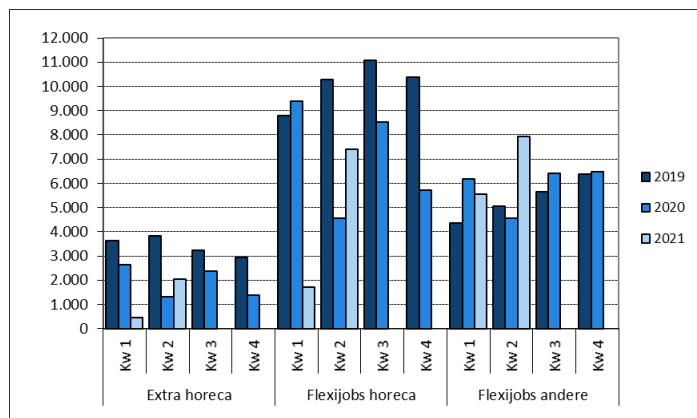
3. FLEXIJOBS, INTERIMARBEID EN STUDENTENJOBS

BRON: RSZ

Cijfers tot en met het tweede kwartaal van 2021.

Indicator: aantal flexijobs⁴ naar plaats van tewerkstelling

Figuur 8: Evolutie van het aantal flexijobs voor West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN			VLAAMS GEWEST		
	Extra horeca	Flexijobs horeca	Flexijobs andere	Extra horeca	Flexijobs horeca	Flexijobs andere
Kwartaal 2 - 2021	Aantal: 2.051 +54,0% op jaarbasis	Aantal: 7.391 +61,8% op jaarbasis	Aantal: 7.926 +74,3% op jaarbasis	Aantal: 8.529 +66,4% op jaarbasis	Aantal: 32.214 +65,7% op jaarbasis	Aantal: 29.017 +64,9% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2021	-82,2% op jaarbasis	-81,7% op jaarbasis	-9,9% op jaarbasis	-83,7% op jaarbasis	-78,9% op jaarbasis	-17,7% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2020	-53,1% op jaarbasis	-44,8% op jaarbasis	+2,0% op jaarbasis	-57,1% op jaarbasis	-40,2% op jaarbasis	-4,4% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2020	-27,2% op jaarbasis	-23,1% op jaarbasis	+13,2% op jaarbasis	-36,9% op jaarbasis	-19,8% op jaarbasis	+4,8% op jaarbasis

Bron: RSZ, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

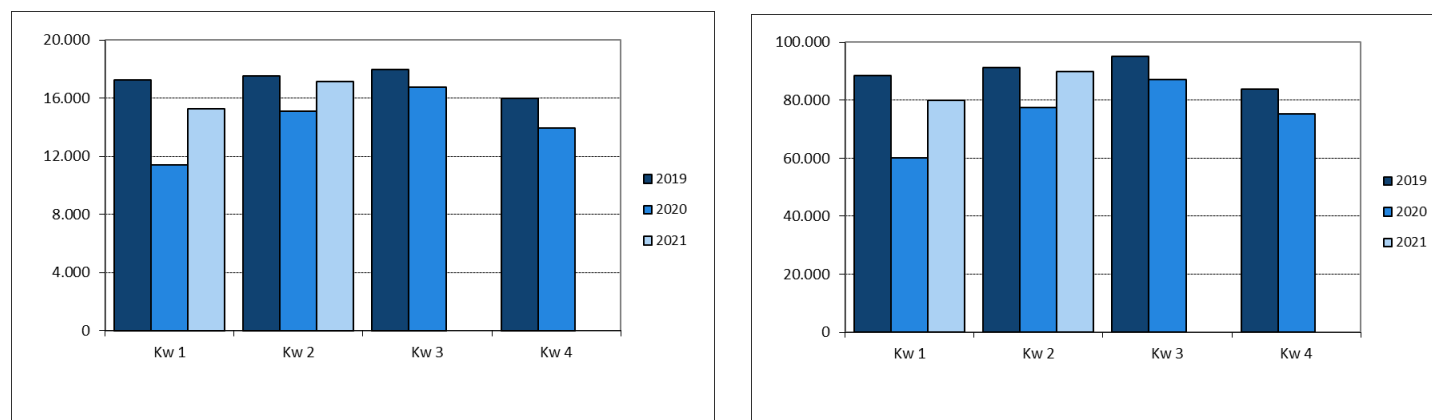
⁴ Extra horeca: aantal arbeidsplaatsen voor gelegenheidswerknemers via gewoon stelsel. Flexijobs horeca en andere: aantal arbeidsplaatsen voor werknemers tewerkgesteld volgens stelsel van de flexijobs. Voor de flexijobs wordt gekeken naar de belangrijkste tewerkstelling bij dezelfde werkgever. Als een werknemer in eenzelfde kwartaal een 'gewone job' en een flexijob had, dan zal die meestal geteld worden in het gewone stelsel. Elke werknemer die tijdens het kwartaal minstens één dag bij een werkgever heeft gewerkt, telt als één arbeidsplaats, ongeacht het aantal gewerkte dagen of de periodes van tewerkstelling.

Het tweede kwartaal van 2021 kende een sterke toename op jaarbasis in *West-Vlaanderen* met 54,0% meer arbeidsplaatsen voor gelegenhedswerknemers in de horeca. Dit is de eerste toename na vijf opeenvolgende kwartalen waarin een afname op jaarbasis werd opgemeten. Het aantal arbeidsplaatsen voor gelegenhedswerknemers in de horeca in het tweede kwartaal van 2021 (2.051) ligt wel nog onder het niveau van het tweede kwartaal in 2019 (3.833). Ook bij de flexijobs in de horeca is er in het tweede kwartaal van 2021 een sterke toename op jaarbasis met 61,8% op jaarbasis. Dit aantal flexijobs (7.391) ligt echter nog steeds beneden het niveau van het tweede kwartaal van 2019 (10.293). Bij de flexijobs in de andere sectoren was er ook een toename in het tweede kwartaal van 2021 op jaarbasis (+74,3%). Hier valt op dat dit aantal flexijobs (7.926) het aantal van het tweede kwartaal in 2019 zelfs overstijgt (5.055).

In het *Vlaamse Gewest* zien we een sterk gelijkaardige evolutie. In het tweede kwartaal van 2021 was de toename op jaarbasis van het aantal arbeidsplaatsen voor gelegenhedswerknemers in de horeca (66,4%) iets groter dan in *West-Vlaanderen*. Bij de flexijobs in de horeca was de toename op jaarbasis in het tweede kwartaal in *Vlaanderen* iets groter (65,7%) dan in *West-Vlaanderen*. Bij de andere flexijobs is er een toename voor het tweede kwartaal op jaarbasis met 64,9%. Deze ligt onder het niveau van de toename in *West-Vlaanderen* (+74,3%).

Indicator: aantal seizoen- en interimwerknemers naar woonplaats

Figuur 9: Evolutie van het aantal seizoen- en interimwerknemers voor West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Kwartaal 2 - 2021	Aantal: 17.110 +13,6% op jaarbasis	Aantal: 89.795 +15,8% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2021	+33,6% op jaarbasis	+32,9% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2020	-12,6% op jaarbasis	-10,0% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2020	-6,9% op jaarbasis	-8,6% op jaarbasis

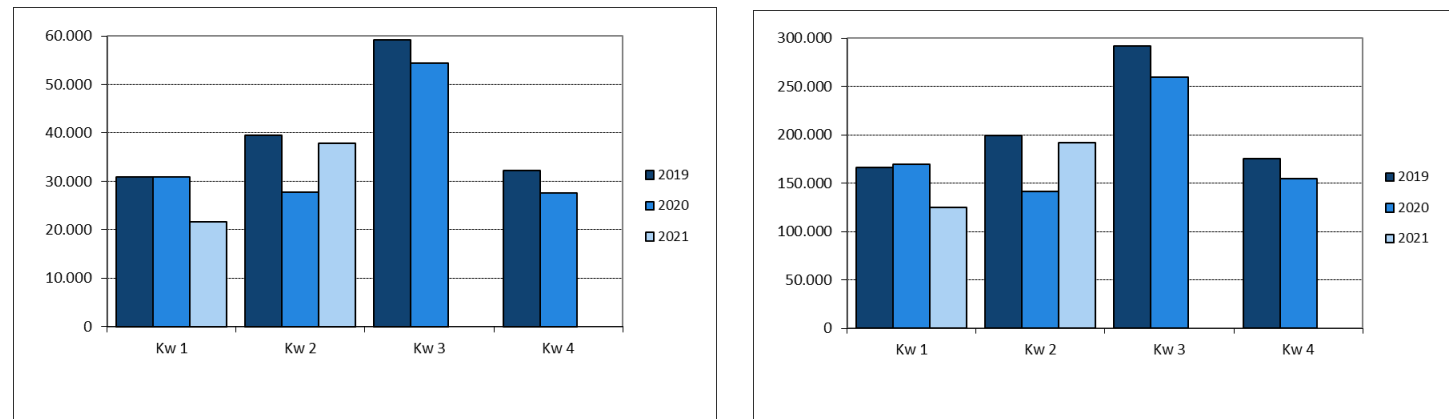
Bron: RSZ, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In het tweede kwartaal van 2021 was er een toename op jaarbasis van de seizoen- en interimwerknemers met 13,6% in *West-Vlaanderen*. Het aantal seizoen- en interimwerknemers ligt voor het tweede kwartaal van 2021 (17.110) terug op het niveau van 2019 (17.538).

In het *Vlaamse Gewest* zien we een sterk gelijkaardige evolutie. In het tweede kwartaal van 2021 was er een toename op jaarbasis met 15,8%. Deze toename was iets sterker dan in West-Vlaanderen.

Indicator: aantal studenten met een studentenjob naar woonplaats

Figuur 10: Evolutie van het aantal studenten met een studentenjob voor West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Kwartaal 2 - 2021	Aantal: 37.787 +36,1% op jaarbasis	Aantal: 192.121 +35,7% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2021	-29,8% op jaarbasis	-26,3% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2020	-14,0% op jaarbasis	-11,8% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2020	-8,1% op jaarbasis	-11,1% op jaarbasis

Bron: RSZ, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In het tweede kwartaal van 2021 telde *West-Vlaanderen* 36,1% meer studenten met een studentenjob dan in het tweede kwartaal van 2020. Dit is de eerste toename op jaarbasis na vijf opeenvolgende dalingen. Het aantal studentenjobs in het tweede kwartaal van 2021 (37.787) ligt daarmee nagenoeg terug op het niveau van het tweede kwartaal van 2019 (39.485).

In het *Vlaamse Gewest* zien we een gelijkaardig beeld. In het tweede kwartaal van 2021 was er een toename met 35,7% op jaarbasis. Deze toename was iets beperkter dan in West-Vlaanderen.

4. TIJDELIJKE WERKLOOSHEID

BRON: RVA

Cijfers tot en met oktober 2021.

Door de uitzonderlijke omstandigheden ingevolge de coronacrisis en de enorme omvang van het aantal aanvragen tot tijdelijke werkloosheid, besliste de Minister van Werk om de aanvraagprocedures sterk te vereenvoudigen om zo een snelle betaling van de getroffen werknemers te kunnen verzekeren⁵.

De RVA besliste daarom om de update van de gewone betaalstatistieken van de tijdelijk werklozen tijdelijk op te schorten en in plaats daarvan voorlopig enkel tabellen ter beschikking te stellen over de tijdelijke werkloosheid ingevolge COVID-19. De tellingsmethode van deze statistiek wijkt af van de gewone betaalstatistiek. Zo hebben de gegevens betrekking op de refertemaand (niet de indieningsmaand) en worden ze uitgedrukt in aantal werknemers (niet in fysieke eenheden of uitgevoerde betalingen)⁶.

Ondertussen werden alle dossiers behandeld en zijn de gebruikelijke statistieken inzake gemiddeld aantal van de tijdelijke werkloosheid (in budgettaire eenheden) opnieuw beschikbaar. Deze omvatten ook de tijdelijke werkloosheid als gevolg van COVID-19. Om de continuïteit van de gegevens omtrent de tijdelijke werkloosheid die uitsluitend het gevolg is van COVID-19 (in aantal personen) te verzekeren, zal de RVA deze ter beschikking blijven stellen gedurende de hele coronacrisis.

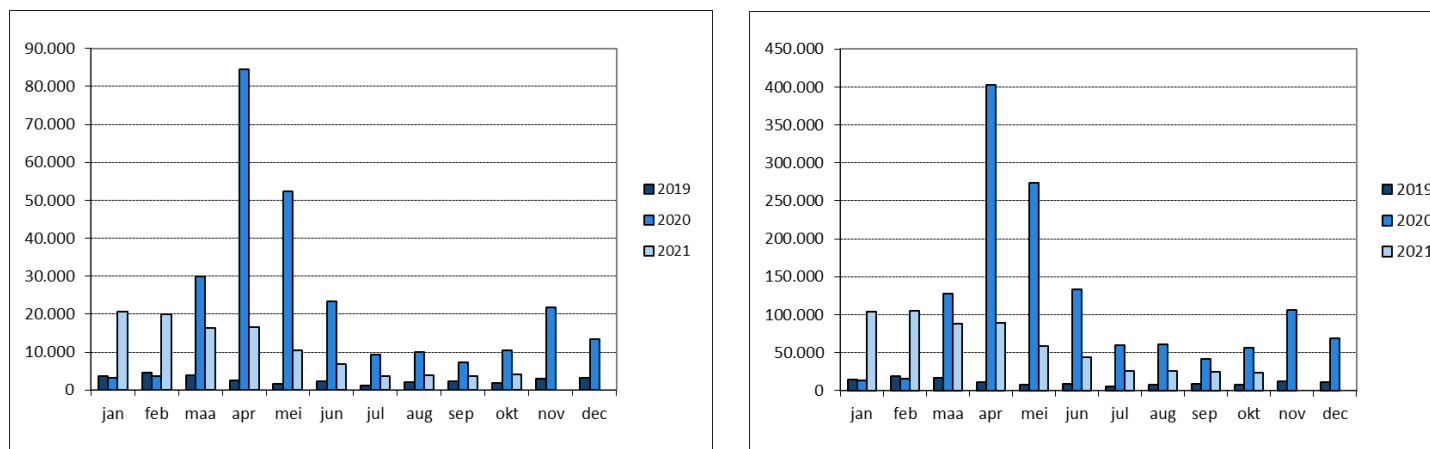
De cijfers omtrent het gemiddeld aantal van de tijdelijke werkloosheid worden geteld naar woonplaats van de werknemer. De tijdelijk werklozen als gevolg van COVID-19 worden geteld naar maatschappelijke zetel van de werkgever.

⁵ Bron: <https://www.rva.be/nl/nieuws/tijdelijke-werkloosheid-ten-gevolge-van-het-uitbreken-van-het-coronavirus-covid-19-vereenvoudiging-van-de-procedure>.

⁶ Bron: <https://www.rva.be/nl/documentatie/statistieken/tijdelijke-werkloosheid-wegens-coronavirus-covid-19/methodologie>.

Indicator: gemiddeld aantal van de tijdelijke werkloosheid⁷ (woonplaats werknemer, budgettaire eenheden)

Figuur 11: Evolutie van het gemiddelde aantal van de tijdelijke werkloosheid in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
oktober 2021	Aantal: 4.171 -60,4% op jaarbasis	Aantal: 23.312 -58,2% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2021	-57,3% op jaarbasis	-53,3% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2021	-78,8% op jaarbasis	-76,3% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2021	+54,7% op jaarbasis	+89,6% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2020	+465,6% op jaarbasis (x 5,8)	+682,5% op jaarbasis (x 7,9)

Bron: RVA, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

⁷ Het gemiddelde aantal van de tijdelijke werkloosheid brengt het aantal vergoedbare dagen van tijdelijke werkloosheid in verhouding tot het aantal potentiële arbeidsdagen in de betrokken maand. Deze cijfers mogen niet gebruikt worden als indicatie van de werklozen, omdat het gaat om personen die nog steeds door een arbeidscontract gebonden zijn, maar om tijdelijke redenen geen werk hebben. De voornaamste oorzaak van tijdelijke werkloosheid is van economische aard, maar ook weersomstandigheden, jaarlijkse vakantie voor beginnende werknemers, overmacht, technische stoornis of stakingen kunnen een oorzaak zijn.

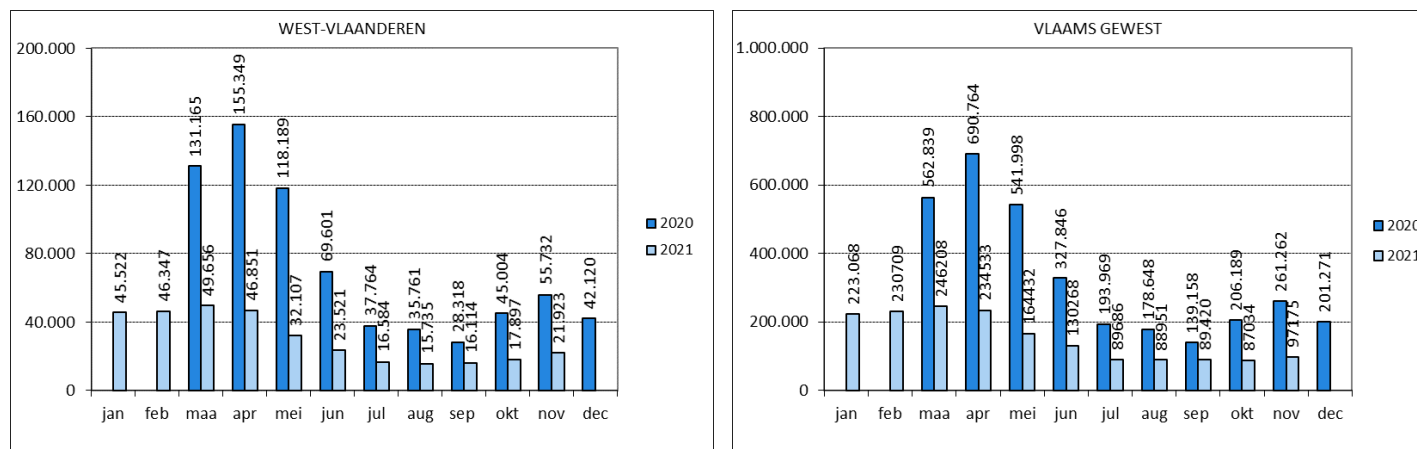
Midden maart 2020 gingen in België maatregelen in voege om de verspreiding van COVID-19 in te dijken. De figuren tonen de grote impact van die maatregelen op de tijdelijke werkloosheid. In het derde kwartaal van 2021 is er een afname op jaarbasis met 57,3%. We komen zo langzaamaan terug op het niveau van 2019. In oktober 2021 waren er 4.171 tijdelijk werklozen, in oktober 2020 waren het er nog 10.541 en in oktober 2019 waren er 1.886 tijdelijk werklozen.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een sterk gelijkaardige evolutie. Het derde kwartaal van 2021 kende een afname met 53,3% op jaarbasis. Deze afname was iets beperkter dan in West-Vlaanderen. In de maand oktober was er een afname op jaarbasis met 58,2%. We verwachten dan ook in de komende maanden geleidelijk aan weer op het niveau van voor deze crisis te komen.

Het federale kernkabinet heeft op 10 december 2021 beslist om de vereenvoudigde procedure voor tijdelijke werkloosheid te verlengen tot en met 31.03.2022.

Indicator: aantal tijdelijke werklozen als gevolg van COVID-19⁸ (maatschappelijke zetel werkgever, aantal personen)

Figuur 12: Evolutie van het aantal tijdelijke werklozen ingevolge COVID-19 in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

Bron: RVA, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In 2021 zagen we in *West-Vlaanderen* initieel een toename in de cijfers tot maart. Vanaf april tot augustus zien we maand na maand een daling in het aantal tijdelijke werklozen als gevolg van de nieuwe versoepelingen die geleidelijk aan werden toegestaan, zoals de heropening van de horeca, de opening van sportclubs en pretparken, Vanaf september tot november is er echter weer maand na maand een toename. De regeling omtrent tijdelijke werkloosheid als gevolg van COVID-19 loopt nog tot eind december 2021.

Ook in het *Vlaamse Gewest* was er een geleidelijke toename zichtbaar in de eerste drie maanden van 2021. Vanaf april tot augustus werden dat afnames. De maand september liet een toename optekenen terwijl er in de maand oktober weer een daling was. De maand november kende dan weer een sterke toename. De afnames op jaarbasis waren elke maand van 2021 groter in West-Vlaanderen dan in het Vlaamse Gewest, behalve voor de maand november.

⁸ Het aantal tijdelijk werklozen betreft hier het aantal personen dat in de maanden maart 2020 tot en met februari 2021 een betaling ontvingen van de RVA omdat COVID-19 leidde tot tijdelijke werkloosheid. De statistiek omtrent het gemiddeld aantal van de tijdelijke werkloosheid wordt uitgedrukt in budgettaire eenheden. Per betaling berekent men de budgettaire eenheid als de dagen gedeeld door het aantal vergoedbare dagen van de refertemaand (d.i. alle dagen uitgezonderd de zondagen). Als zodanig komt het aantal budgettaire eenheden ongeveer overeen met het aantal voltijdse equivalenten.

4. VERGUNDE WONINGEN

BRON: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie

Voorlopige cijfers tot en met september 2021⁹.

De statistiek van de vergunde woningen is een statistiek die onderhevig is aan grote schommelingen, waardoor de analyse telkens best gebeurt over een langere tijdspanne en op basis van (voortschrijdende) gemiddeldes. Bovendien werd de evolutie van de statistiek begin 2014, begin 2016 en begin 2018 grotendeels bepaald door (aangekondigde) wijzigingen in de regelgeving. Hierdoor is het moeilijker om op basis van de evolutie van deze statistiek uitspraken te doen over de conjuncturele evolutie, i.c. het consumentenvertrouwen.

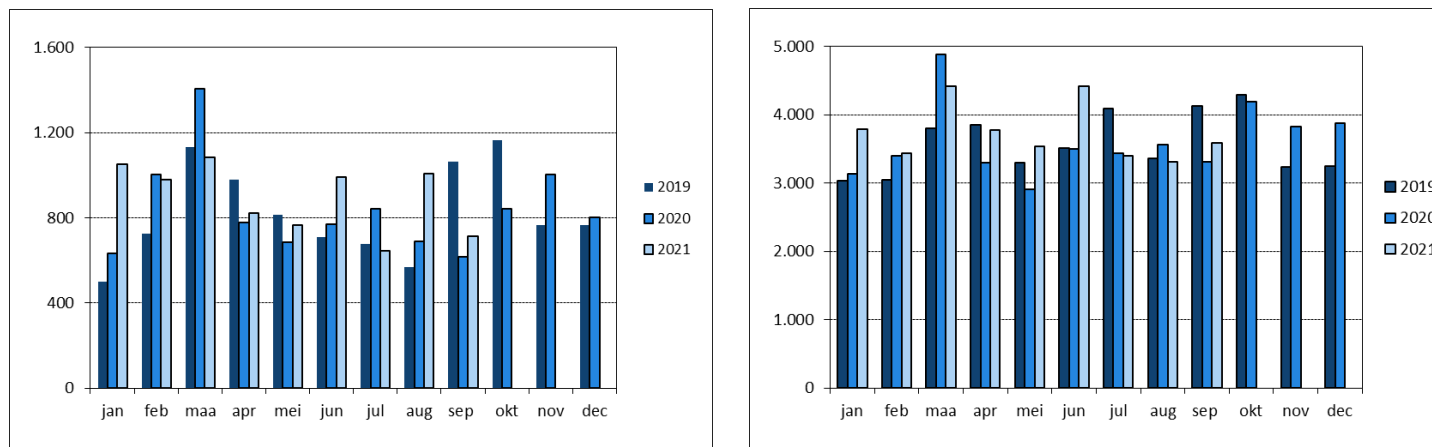
Zo daalt bijvoorbeeld iedere twee jaar het toegelaten maximale E-peil voor nieuwbouwwoningen. Er was een verstrenging op 1 januari 2014, 1 januari 2016, 1 januari 2018 en er volgde een nieuwe op 1 januari 2020. Sinds januari 2018 is het K-peil vervangen door het S-peil. Vanaf 1 januari 2020 verstrengde het E-peil voor nieuwbouw (of gelijkaardige werken) en mag het E-peil maximaal E35 zijn.. Voor bouwaanvragen (omgevingsvergunnings-aanvragen) voor nieuwbouw of herbouw in 2021 was de energieprestatie verstrengd naar E30 (BEN-peil). Vanaf 1 januari 2022 komt er een nieuwe verstrenging op het vlak van de bouwschil. Zo daalt het maximaal S-peil voor nieuwbouw bij bouwaanvragen vanaf 2022 naar S28.

Om te voldoen aan de strengere eisen zijn meestal investeringen nodig die de bouwkost met ettelijke duizenden euro's verhogen. Bij elke verstrengingsronde stellen we in de statistiek een anticipatie-effect vast. In de maanden direct volgend op de verstrenging zien we een veel sterkere toename van het aantal vergunningen dan normaal. Na deze tijdelijke piek daalt het aantal vergunningen tot historisch lage niveaus (bron: www.vcb.be).

⁹ Omdat de FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), niet alle formulieren tijdig ontvangt, worden de ontbrekende cijfers bijgeschat op basis van historische gegevens per arrondissement. Zodra de FOD Economie over de volledige informatie beschikt, worden de voorlopige cijfers vervangen door definitieve cijfers.

Indicator: vergunde nieuwbouwwoningen

Figuur 13: Evolutie van het aantal vergunde nieuwbouwwoningen in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
september 2021	Aantal: 715 +16,1% op jaarbasis	Aantal: 3.590 +8,5% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2021	+10,2% op jaarbasis	-0,2% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2021	+15,5% op jaarbasis	+20,8% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2021	+2,5% op jaarbasis	+1,8% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2020	-2,0% op jaarbasis	+10,4% op jaarbasis

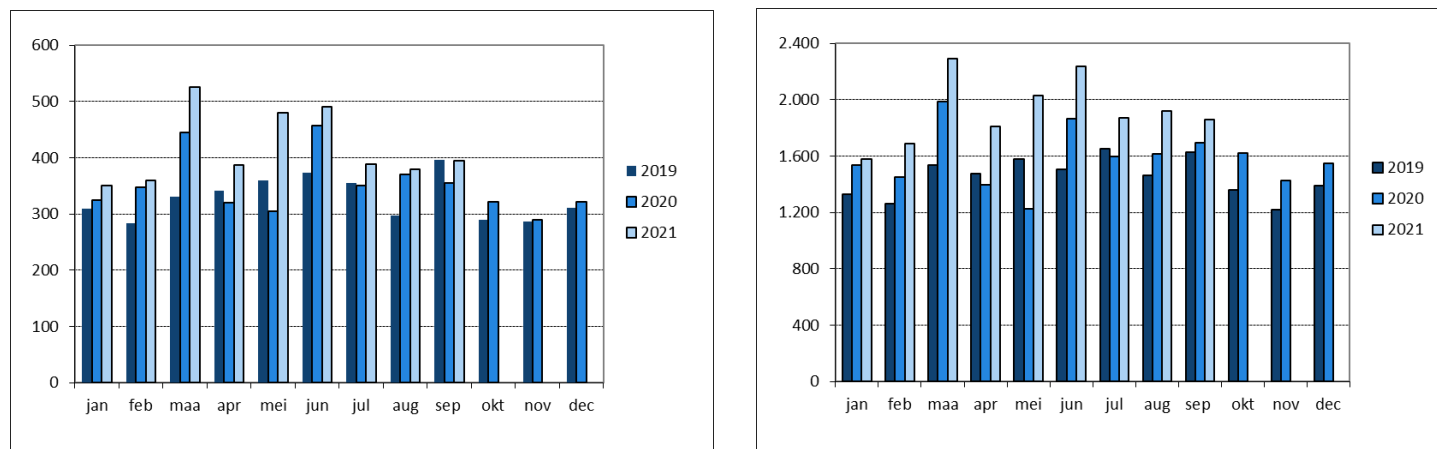
Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In *West-Vlaanderen* zien we in de eerste drie kwartalen van 2021 telkens toenames op jaarbasis. Het derde kwartaal van 2021 kende 10,2% meer vergunde nieuwbouwwoningen dan het derde kwartaal van 2020. In alle kwartalen van 2021 liggen de aantallen zelfs hoger dan de corresponderende kwartalen van 2019, dus voor de COVID19-crisis. Zo waren er in het derde kwartaal van 2021 2.367 vergunningen en in 2019 2.312 vergunningen.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een gelijkaardig beeld voor de eerste twee kwartalen. Het derde kwartaal kende echter een minieme afname op jaarbasis met 0,2%. Ook in het Vlaams Gewest ligt het aantal vergunningen terug op het niveau van 2019.

Indicator: vergunde renovatiewoningen

Figuur 14: Evolutie van het aantal vergunde renovatiewoningen in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
september 2021	Aantal: 395 +11,3% op jaarbasis	Aantal: 1.857 +9,4% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2021	+8,0% op jaarbasis	+15,2% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2021	+25,5% op jaarbasis	+35,4% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2021	+10,6% op jaarbasis	+11,6% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2020	+5,1% op jaarbasis	+15,9% op jaarbasis

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In alle kwartalen van 2021 zien we in *West-Vlaanderen* een toename. In het derde kwartaal was er een toename met 10,6% op jaarbasis van de vergunde renovatiewoningen. Wie vanaf 2021 een woning verwerft (via aankoop of erfenis) die niet aan de laatste energienormen voldoet, moet binnen de vijf jaar renovatiewerken doorvoeren om die woning beter te isoleren. Mogelijks had deze regel een effect op de evolutie in 2021. Vanaf 2023 zullen er nog strengere maatregelen in werking treden en wordt renovatie verplicht bij aankoop van een energieverslindende woning.

In het *Vlaamse Gewest* zien we eenzelfde beeld. De toenames op jaarbasis liggen wel tekens hoger dan in West-Vlaanderen. Zo bedroeg de toename voor het derde kwartaal 15,2% in het Vlaams Gewest.

De sterke toenames zijn mogelijks te verklaren door de aanwending van een deel van het gedwongen sparen, dat door de huishoudens werd opgebouwd tijdens de crisis, en ook door verschillende stimuleringsplannen die investeringssteun bieden aan de gezinnen, voornamelijk op het gebied van energierenovatie (Bron: Federaal Planbureau).

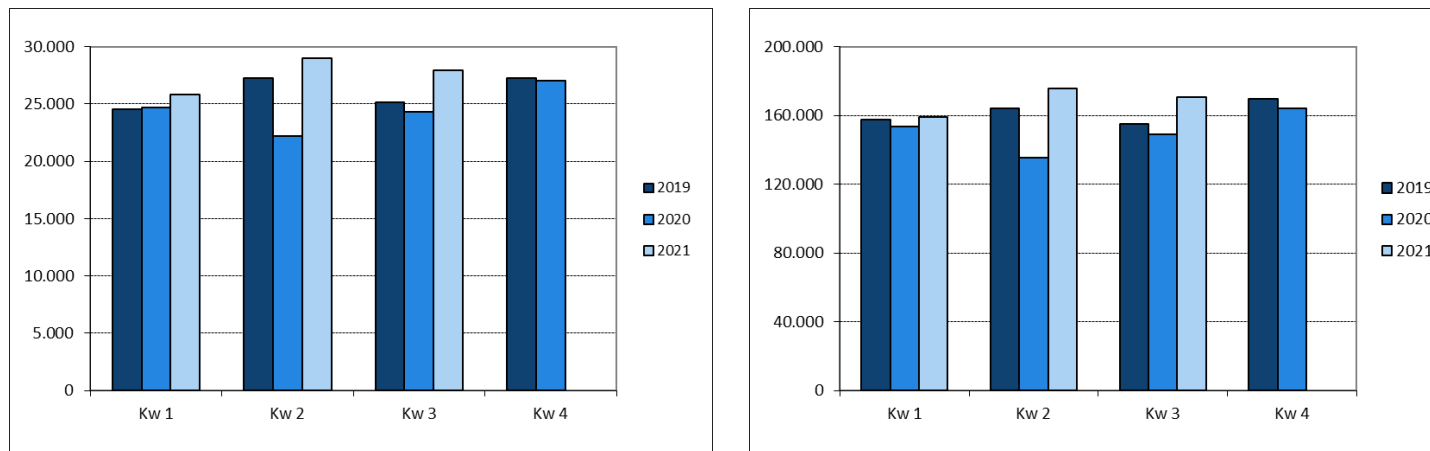
5. OMZET EN INVESTERINGEN

BRON: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie

Cijfers tot en met het derde kwartaal van 2021.

Indicator: omzet¹⁰

Figuur 15: Evolutie van de omzet (in miljoen euro) van ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Kwartaal 3 - 2021	+14,7% op jaarbasis	+14,7% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2021	+30,3% op jaarbasis	+29,6% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2021	+4,5% op jaarbasis	+3,5% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2020	-0,8% op jaarbasis	-3,3% op jaarbasis

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

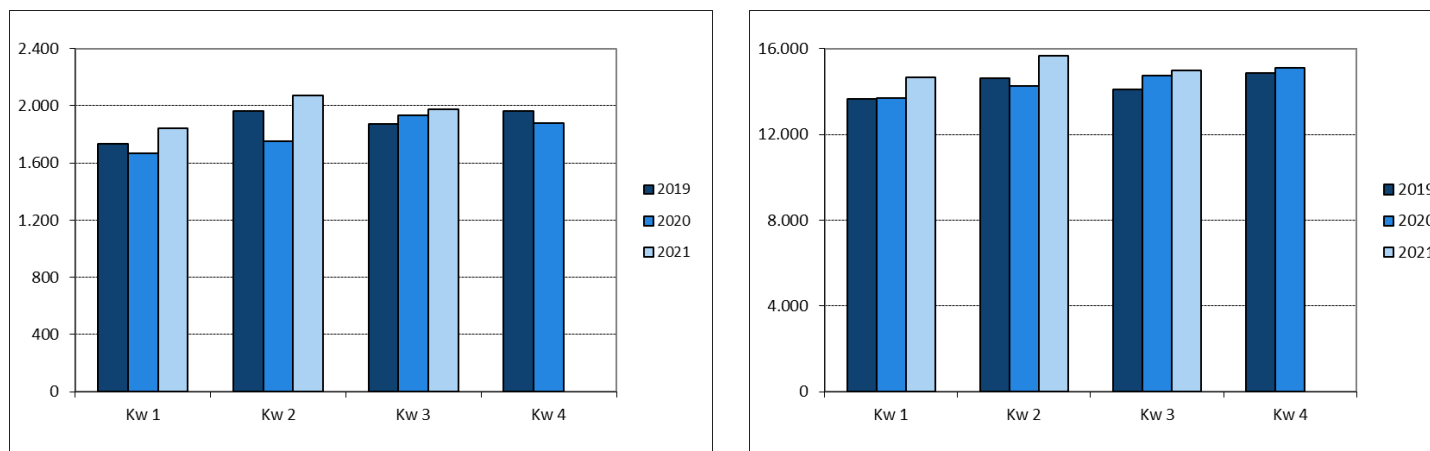
¹⁰ Het feit dat de registratie gebeurt naar vestiging van de hoofdzetel betekent dat men niet noodzakelijk de economische activiteit in het betrokken arrondissement meet. Dit nadeel wordt afgezwakt omdat het hier over een evolutie doorheen de tijd gaat. Trimestriële procentuele veranderingen zijn dan belangrijker dan absolute gegevens. De gegevens omvatten alle bedrijven die onderworpen zijn aan de btw, ongeacht de grootte van het bedrijf. Uitzonderingen hierop zijn vrijgestelde vennootschappen of structuren (bvb kleine zelfstandigen die minder dan 25.000 euro per jaar verdienen en geen btw-aangifte moeten invullen) en een aantal sectoren (landbouw, bosbouw en visserij (A), personen- en goederenvervoer over binnenwateren (50.3 en 50.4), financiële activiteiten en verzekeringen (K), exploitatie van en handel in onroerend goed (L), rechtskundige dienstverlening (69.1), openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (O), onderwijs (P), menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening (Q), bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten (91), loterijen en kansspelen (92), verenigingen (94), huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik (T) en extraterritoriale organisaties en lichamen (U)).

In het derde kwartaal van 2021 realiseerden de ondernemingen met zetel in *West-Vlaanderen* 14,7% meer omzet op jaarbasis. Daarmee ligt de omzet voor het derde kwartaal op rij zelfs boven deze van het derde kwartaal in 2019, dus voor de COVID19-crisis. Eenzelfde vaststelling kan gemaakt worden voor het eerste en tweede kwartaal van 2021.

In het *Vlaamse Gewest* was de toename identiek aan deze in West-Vlaanderen (+14,7% op jaarbasis).

Indicator: omzet in de kleinhandel

Figuur 16: Evolutie van de omzet (in miljoen euro) van ondernemingen in de kleinhandel met zetel in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

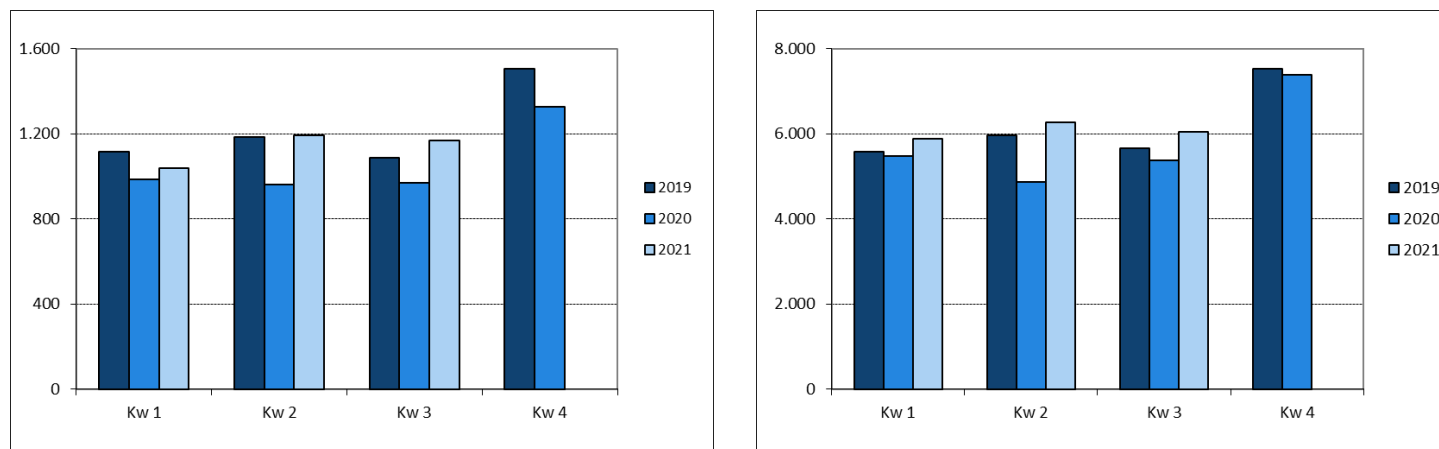

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Kwartaal 3 - 2021	+2,2% op jaarbasis	+1,8% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2021	+18,7% op jaarbasis	+9,7% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2021	+10,5% op jaarbasis	+7,2% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2020	-4,4% op jaarbasis	+1,4% op jaarbasis

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

De verplichte sluiting van niet-essentiële winkels werd begin december 2020 afgeschaft en deze regeling werd tot nu toe niet opnieuw ingevoerd. Net zoals het eerste en het tweede kwartaal van 2021 kende het derde kwartaal een toename op jaarbasis van de omzet in de detailhandel. In *West-Vlaanderen* nam in dat derde kwartaal de omzet toe met 2,2% op jaarbasis. De cijfers liggen ook telkens hoger dan in de vergelijkbare kwartalen van 2019.

In het *Vlaamse Gewest* zien we hetzelfde en kende het derde kwartaal ook een toename op jaarbasis met 1,8%. Deze toename was echter beperkter dan in West-Vlaanderen.

Indicator: investeringen*Figuur 17: Evolutie van de investeringen (in miljoen euro) van ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest*

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Kwartaal 3 - 2021	+20,7% op jaarbasis	+12,5% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2021	+24,5% op jaarbasis	+28,9% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2021	+5,2% op jaarbasis	+7,5% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2020	-11,7% op jaarbasis	-1,8% op jaarbasis

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

De bedrijfsinvesteringen trekken weer aan in lijn met de economische activiteit. In het derde kwartaal van 2021 is er een toename van de investeringen in vergelijking met 2020 in *West-Vlaanderen* (+20,7% op jaarbasis). Hiermee liggen de investeringen in dit derde kwartaal zelfs boven het niveau van 2019.

Ook in het *Vlaamse Gewest* kende het derde kwartaal van 2021 een toename (+12,5%). Deze toename was wel kleiner dan in *West-Vlaanderen*.

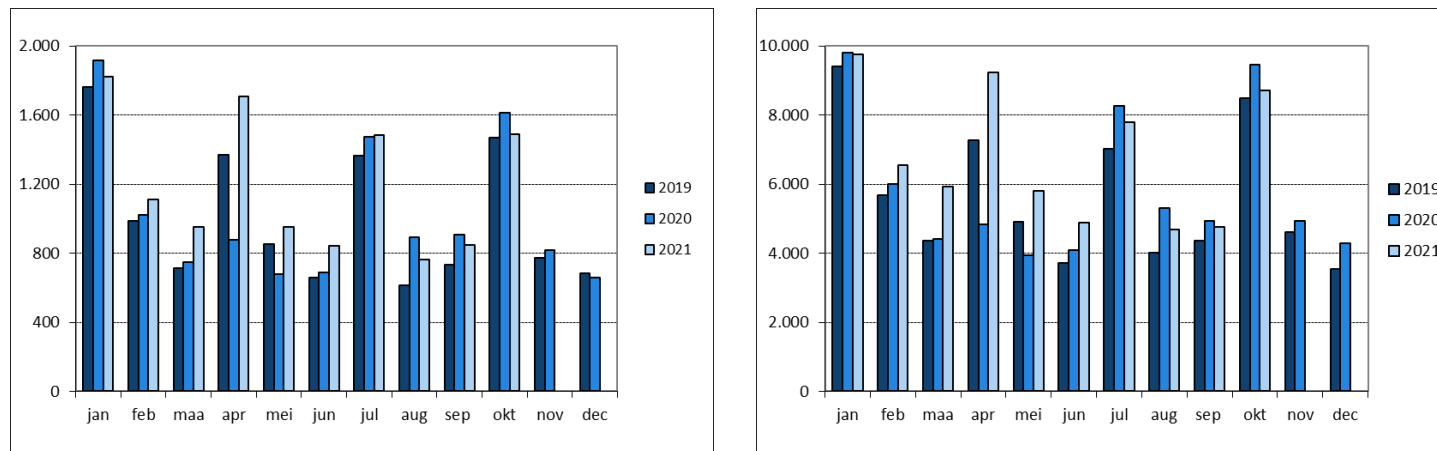
6. STARTERS

BRON: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie

Cijfers tot en met oktober 2021.

Indicator: starters¹¹

Figuur 18: Evolutie van het aantal starters in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
oktober 2021	Aantal: 1.491 -7,5% op jaarbasis	Aantal: 8.706 -7,9% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2021	-5,4% op jaarbasis	-7,0% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2021	+56,5% op jaarbasis	+54,5% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2021	+5,4% op jaarbasis	+10,0% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2020	+5,6% op jaarbasis	+12,2% op jaarbasis

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

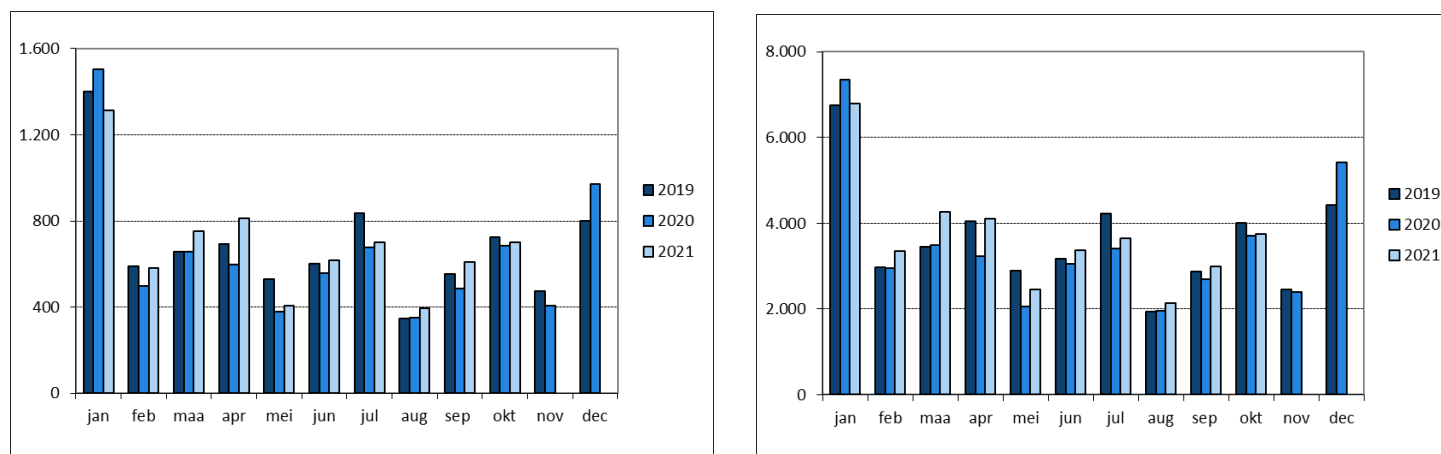
¹¹ Het aantal starters wordt gedefinieerd als de som van het aantal nieuwe btw-plichtige ondernemingen en het aantal wederonderwerpingen van btw-plichtige ondernemingen. Niet-btw-plichtige ondernemingen worden niet opgenomen (zoals sommige handelsvennootschappen of non-profitorganisaties). De statistiek is gebaseerd op administratieve gegevens, wat noopt tot omzichtigheid bij de interpretatie van de cijfers. Een deel van het waargenomen verloop heeft immers een administratieve oorsprong die niet noodzakelijk beantwoordt aan een economische realiteit.

In het derde kwartaal van 2021 kende *West-Vlaanderen* een afname van het aantal starters op jaarbasis met 5,4%. In de maand oktober van 2021 is er een afname op jaarbasis met 7,5%. Ondanks de afnames op jaarbasis voor de maanden juli, augustus en september van 2021 liggen het aantal starters wel nog steeds boven het niveau van de corresponderende maanden in 2019.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een gelijkaardig verloop en was er een afname van het aantal starters met 7,0% op jaarbasis in het derde kwartaal. Deze afname was groter dan in *West-Vlaanderen*. In de maand oktober bedroeg de afname op jaarbasis 7,9%. Deze was wel iets groter dan in *West-Vlaanderen*.

Indicator: stopzettingen en schrappingen

Figuur 19: Evolutie van het aantal stopzettingen en schrappingen in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
oktober 2020	Aantal: 699 +2,0% op jaarbasis	Aantal: 3.743 +1,1% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2021	+13,0% op jaarbasis	+8,6% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2021	+19,7% op jaarbasis	+19,4% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2021	-0,3% op jaarbasis	+4,4% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2020	+3,2% op jaarbasis	+5,9% op jaarbasis

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In het derde kwartaal van 2021 telde *West-Vlaanderen* 13,0% meer stopzettingen dan in het derde kwartaal van 2020. Deze sterke toename is vooral te wijten aan de maand september met een toename op jaarbasis van 26,0%. De maand oktober kende een lichte toename van het aantal stopzettingen op jaarbasis met 2,0%.

In het *Vlaamse Gewest* is er ook een toename van het aantal stopzettingen in het derde kwartaal van 2021 op jaarbasis. Deze toename (+8,6%) is kleiner dan in West-Vlaanderen. Ook in Vlaanderen kende de maand oktober een lichte toename (+1,1%). Deze was ook iets lager dan in West-Vlaanderen.

Indicator: nettogroei¹²

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
oktober 2021	Aantal: +792 -14,6% op jaarbasis	Aantal: +4.963 -13,6% op jaarbasis
Kwartaal 3- 2021	-21,2% op jaarbasis	-19,0% op jaarbasis
Kwartaal 2- 2021	+136,4% op jaarbasis	+119,3% op jaarbasis
Kwartaal 1- 2021	+20,2% op jaarbasis	+21,8% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2020	+10,8% op jaarbasis	+24,4% op jaarbasis

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

De nettogroei van ondernemingen in *West-Vlaanderen* lag in het derde kwartaal van 2021 gemiddeld 21,2% lager dan in het derde kwartaal van 2020. In de maand oktober bedroeg de nettogroei 792. Dit was een daling op jaarbasis met 14,6%.

In het *Vlaamse Gewest* zien we eenzelfde evolutie. In het derde kwartaal van 2021 lag de nettogroei op jaarbasis 19,0% lager. Ook de maand oktober kende een afname op jaarbasis met 13,6%. Deze afname was iets kleiner dan in West-Vlaanderen.

¹² Saldo van starters en stopzettingen/schrappingen.

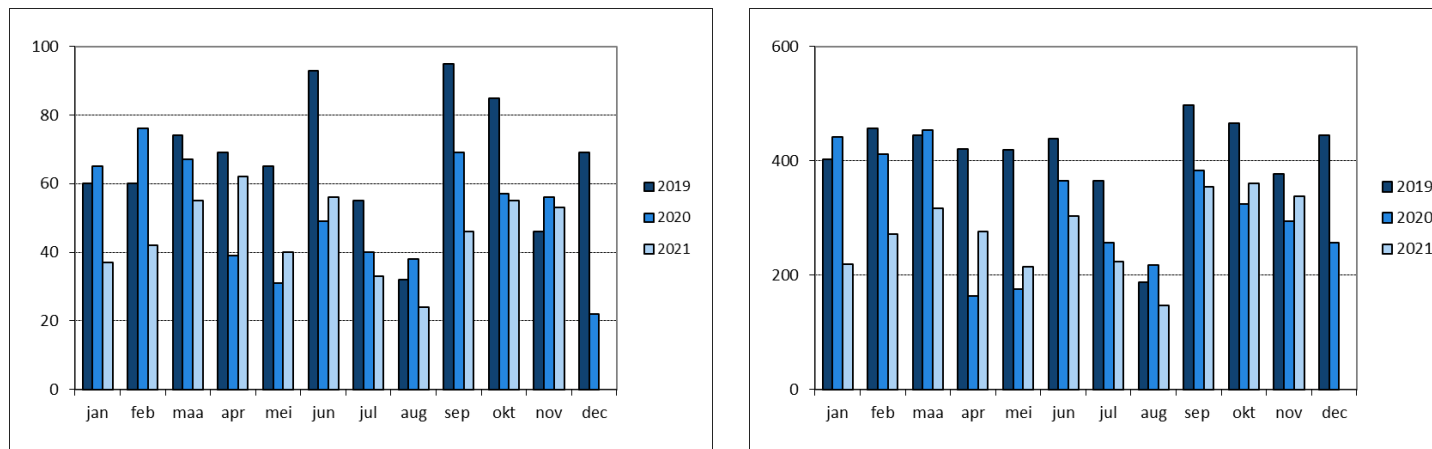
7. FAILLISSEMENTEN EN VERLOREN JOBS

BRON: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, VDAB

Cijfers tot en met november 2021.

Indicator: faillissementen

Figuur 20: Evolutie van het aantal faillissementen in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
november 2021	Aantal: 53 -5,4% op jaarbasis	Aantal: 338 +14,6% op jaarbasis
oktober 2021	-3,5% op jaarbasis	+11,4% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2021	-29,9% op jaarbasis	-15,5% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2021	+32,8% op jaarbasis	+13,2% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2021	-35,6% op jaarbasis	-38,2% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2020	-32,5% op jaarbasis	-31,9% op jaarbasis

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Het derde kwartaal van 2021 laat een sterke afname optekenen van het aantal faillissementen in *West-Vlaanderen* met 29,9% nadat deze in het tweede kwartaal nog een sterke toename kenden op jaarbasis (+32,8%). De maanden oktober en november laten ook telkens afnames optekenen.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een gelijkaardig beeld voor het derde kwartaal en was er een afname op jaarbasis met 15,5%. Deze afname was wel veel kleiner dan in West-Vlaanderen. In de maanden oktober en november zien we een ander beeld en laten beide maanden een toename op jaarbasis optekenen met respectievelijk 11,4% en 14,6%.

We herhalen hier nog even dat een aantal elementen een grote impact hebben op de evolutie van de faillissementscijfers. Zo moet er rekening mee gehouden worden dat er een zekere vertraging is tussen de stopzetting van de economische activiteit en de faillietverklaring door de handelsrechtbank. Als gevolg daarvan is een economische impact ook met vertraging zichtbaar in de cijfers. Bovendien werkten veel ondernemingsrechtbanken en griffies door de COVID-19 crisis met een verminderde capaciteit en beperkten ze hun activiteiten. Daarnaast werd op 24 april 2020 een KB gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad dat resulteerde in de bevrozing van de faillissementsprocedure voor de rechtbanken. Het doel van dit besluit was om bedrijven die vóór 18 maart 2020 in goede gezondheid verkeerden, te beschermen tegen de gevolgen van de COVID-19 crisis. Dit moratorium op faillissementen was in voege tot en met 17 juni 2020. De gevreesde storm aan faillissementen na de zomer¹³ is er vooralsnog niet gekomen. Bovendien heeft de regering op vrijdag 6 november 2020 een nieuw moratorium op faillissementen goedgekeurd dat van kracht was tot en met 31 januari 2021. Enigszins tegen de verwachtingen in werd dit moratorium niet verlengd.

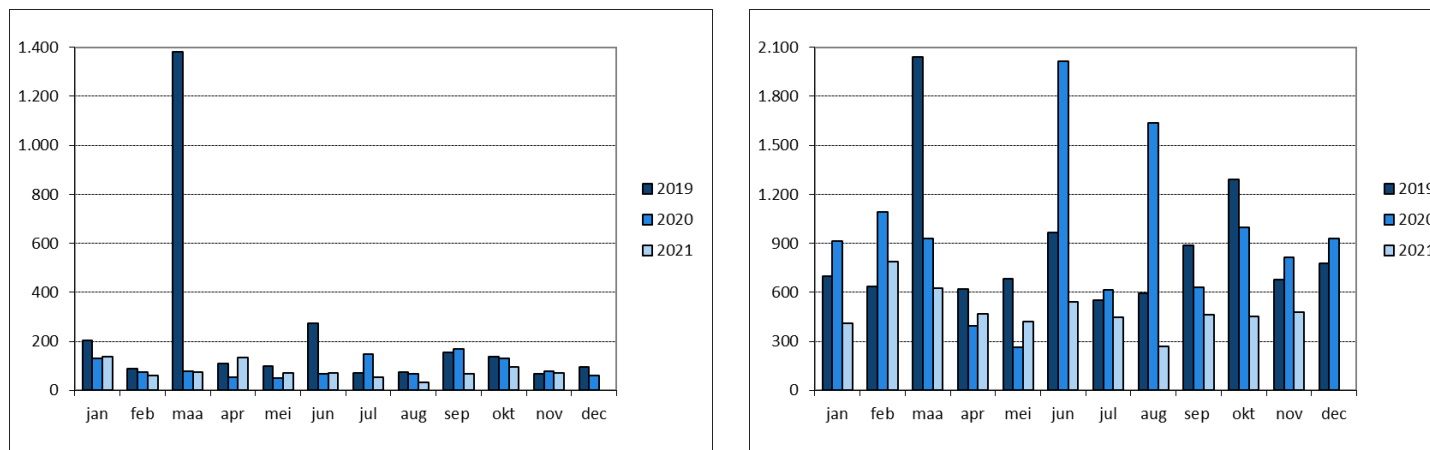
Handelsinformatiekantoor Graydon waarschuwt ook voor een verkeerd effect van de faillissementswetgeving. Deze wetgeving wil ondernemingen die op een ongelukkige manier in de problemen zijn gekomen een tweede kans geven. Deze ondernemingen kunnen zich door de handelsrechtbank failliet laten verklaren op bekentenis en daarna opnieuw starten. De vrees bestaat echter dat ondernemingen die door COVID-19 in moeilijkheden zijn geraakt, maar voordien financieel gezond waren, zich failliet zullen laten verklaren op bekentenis om daarna snel opnieuw op te starten. Als dit massaal gebeurt, dreigt mogelijks een enorme kettingreactie waarbij bijvoorbeeld leveranciers die nog facturen hebben openstaan, failliet dreigen te gaan¹⁴.

¹³ Bron: <https://www.tijd.be/politiek-economie/belgie/federaal/faillissementenstorm-pas-na-de-zomer/10233566.html>.

¹⁴ BELGA, 'Zonder ingreep dreigen 50.000 coronafaillissementen', Het Laatste Nieuws, 1 juli 2020.

Indicator: verloren jobs ten gevolge van faillissementen

Figuur 21: Evolutie van het aantal verloren gegane arbeidsplaatsen door faillissementen in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
november 2021	Aantal: 72 -7,7% op jaarbasis	Aantal: 478 -41,4% op jaarbasis
oktober 2021	-26,7% op jaarbasis	-54,9% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2021	-59,7% op jaarbasis	-59,1% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2021	+59,0% op jaarbasis	-46,5% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2021	-2,5% op jaarbasis	-37,8% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2020	-11,2% op jaarbasis	-0,1% op jaarbasis

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In het derde kwartaal van 2021 was er afname op jaarbasis van het aantal verloren jobs in *West-Vlaanderen* met 59,7%. De maanden oktober en november kenden beide ook een afname op jaarbasis met respectievelijk 26,7% en 7,7%.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een gelijkaardige evolutie van de verloren jobs voor het derde kwartaal met een afname op jaarbasis van 59,1%. Deze afname was iets kleiner dan in West-Vlaanderen. De maanden oktober en november van 2021 kenden beide ook een afname op jaarbasis met respectievelijk 54,9% en 41,4%. Deze afnames lagen dan weer veel hoger dan in West-Vlaanderen. Het valt te verwachten dat het vierde kwartaal van 2021 een afname op jaarbasis zal kennen.

Indicator: collectieve ontslagen¹⁵

	WEST-VLAANDEREN		VLAAMS GEWEST	
	Volledig uitgevoerd	Intentie	Volledig uitgevoerd	Intentie
Januari-November 2021	Aantal bedrijven: 9 +3 op jaarbasis	Aantal bedrijven: 2 +2 op jaarbasis	Aantal bedrijven: 43 -8 op jaarbasis	Aantal bedrijven: 16 +1 op jaarbasis
	Aantal ontslagen: 353 +187 op jaarbasis	Aantal ontslagen: 80 +80 op jaarbasis	Aantal ontslagen: 2.563 -1.056 op jaarbasis	Aantal ontslagen: 971 +314 op jaarbasis

Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In de periode januari-november 2021 verloren in *West-Vlaanderen* 353 mensen hun job als gevolg van negen collectieve ontslagen. Nog eens 80 banen waren bedreigd door twee aangekondigde intenties voor collectief ontslag.

In dezelfde periode verloren in het *Vlaamse Gewest* 2.563 mensen hun job bij 43 collectieve ontslagen en waren 971 banen bedreigd door 16 aangekondigde intenties voor collectief ontslag.

¹⁵ De statistiek van de collectieve ontslagen bevat twee onderdelen, met name deel 1: de intenties tot collectief ontslag en deel 2: de effectief uitgevoerde collectieve ontslagen. De intenties tot collectief ontslag werden gemeld aan de sociale interventieadviseur maar de sociale onderhandelingen moeten nog starten of zijn nog bezig. Bij de effectief uitgevoerde collectieve ontslagen is het collectief ontslag volledig beschreven en werden alle te doorlopen procedures voltooid. Het aantal collectieve ontslagen in de oorspronkelijke intentie kan dus nog afwijken van het uiteindelijke aantal collectieve ontslagen. Alle collectieve ontslagen komen slechts één keer voor in de statistiek: ofwel bij het eerste deel (de intenties) ofwel later bij deel twee (de effectieve collectieve ontslagen).

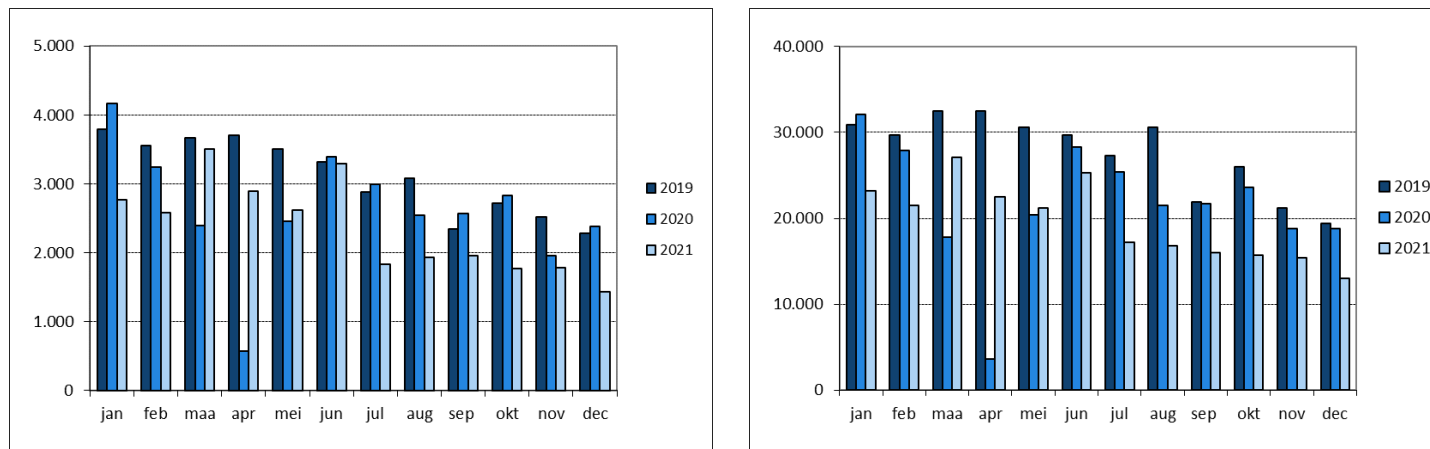
8. INSCHRIJVINGEN VAN PERSONENWAGENS

BRON: FEBIAC

Cijfers tot en met december 2021.

Indicator: inschrijvingen van nieuwe personenwagens

Figuur 22: Evolutie van het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
december 2021	Aantal: 1.434 -39,7% op jaarbasis	Aantal: 12.972 -31,0% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2021	-30,4% op jaarbasis	-28,0% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2021	-29,3% op jaarbasis	-27,1% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2021	+36,8% op jaarbasis	+32,0% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2021	-9,6% op jaarbasis	-7,7% op jaarbasis

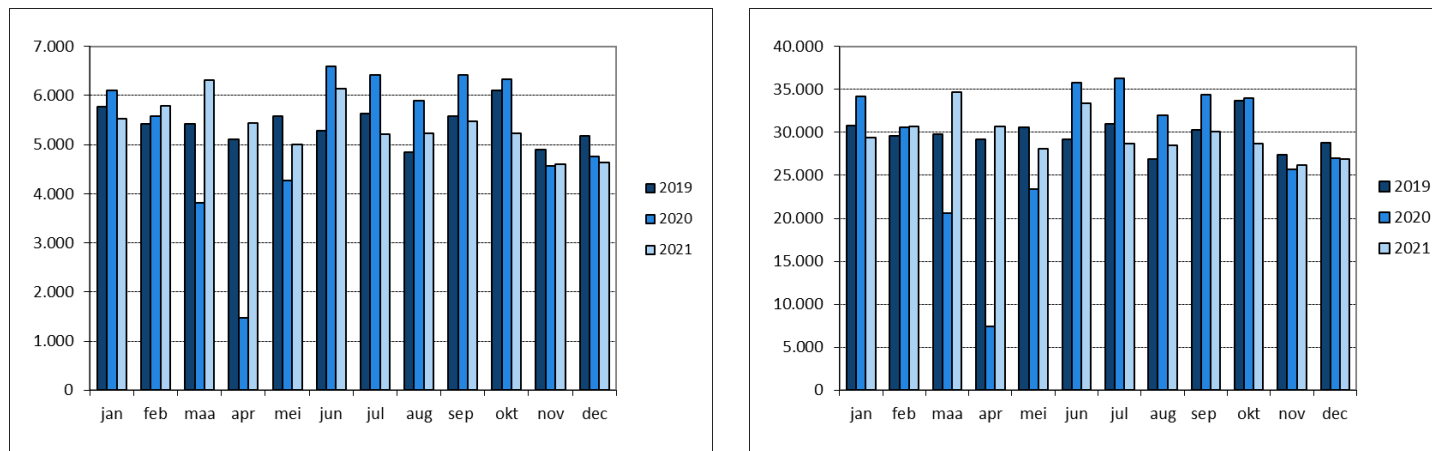
Bron: FEBIAC, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Er was een sterke afname op jaarbasis van het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens in *West-Vlaanderen* in het vierde kwartaal van 2021 (-30,4%). Deze afname lag iets hoger dan de afname op jaarbasis voor het tweede kwartaal (-29,3%). De maand december kende een sterke afname op jaarbasis met 39,7%.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een gelijkaardig beeld met een sterke afname in het vierde kwartaal (-28,0%). Deze afname was iets kleiner dan in West-Vlaanderen.

Indicator: inschrijvingen van tweedehandspersonenwagens

Figuur 23: Evolutie van het aantal inschrijvingen van tweedehandspersonenwagens in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
december 2021	Aantal: 4.642 -2,5% op jaarbasis	Aantal: 26.841 -0,4% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2021	-7,7% op jaarbasis	-5,7% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2021	-15,1% op jaarbasis	-14,9% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2021	+34,4% op jaarbasis	+38,2% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2021	+13,6% op jaarbasis	+10,9% op jaarbasis

Bron: FEBIAC, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In *West-Vlaanderen* werden in het vierde kwartaal van 2021 gemiddeld 7,7% minder tweedehandspersonenwagens ingeschreven dan in het vierde kwartaal van 2020. Deze afname is kleiner dan de afname op jaarbasis voor het derde kwartaal (-15,1%). In de maand december werden 4.642 tweedehandspersonenwagens ingeschreven, op jaarbasis was er een daling met 2,5%.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een sterk gelijkaardig beeld en lag het aantal inschrijvingen van tweedehandspersonenwagens in het vierde kwartaal van 2021 5,7% lager op jaarbasis. Deze afname was kleiner dan in West-Vlaanderen. In de maand december werden 26.841 tweedehandspersonenwagens ingeschreven. Deze maand liet een zeer beperkte afname op jaarbasis optekenen (-0,4%).

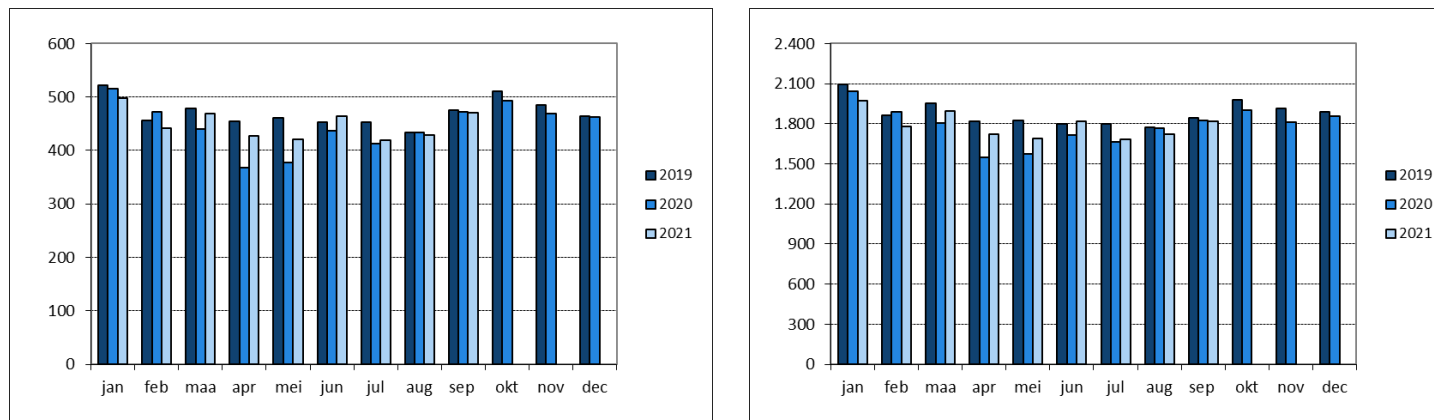
9. ELEKTRICITEITSVERBRUIK

BRON: FLUVIUS

Cijfers tot en met september 2021.

Indicator: niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik¹⁶

Figuur 24: Evolutie van het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik (in miljoen kWh) in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
september 2021	Aantal: 471 -0,3% op jaarbasis	Aantal: 1.821 -0,4% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2021	+0,0% op jaarbasis	-0,7% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2021	+10,9% op jaarbasis	+7,9% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2021	-1,3% op jaarbasis	-1,6% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2020	-2,4% op jaarbasis	-3,6% op jaarbasis

Bron: FLUVIUS, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

¹⁶ Niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik met aansluitingsvermogen <56 kVA en ≥56 kVA en telegelezen Automatic Meter Reading (AMR)-toegangspunten. De AMR-meter wordt elke 15 minuten vanop afstand gelezen en toegepast bij aansluitingen tussen 56 en 100 kVA en bij aansluitingen boven de 100 kVA.

In het derde kwartaal van 2021 lag het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik in *West-Vlaanderen* op hetzelfde niveau als in het derde kwartaal van 2020. Voor de maand september zien we een geringe afname op jaarbasis met 0,3%. Voor alle drie de kwartalen van 2021 ligt het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik ook telkens onder het niveau van 2019. Mogelijks speelt hier ook het effect van een COVID-19-maatregelen zoals het verplichte thuiswerk en de vervroegde sluitingsuren in de horeca.

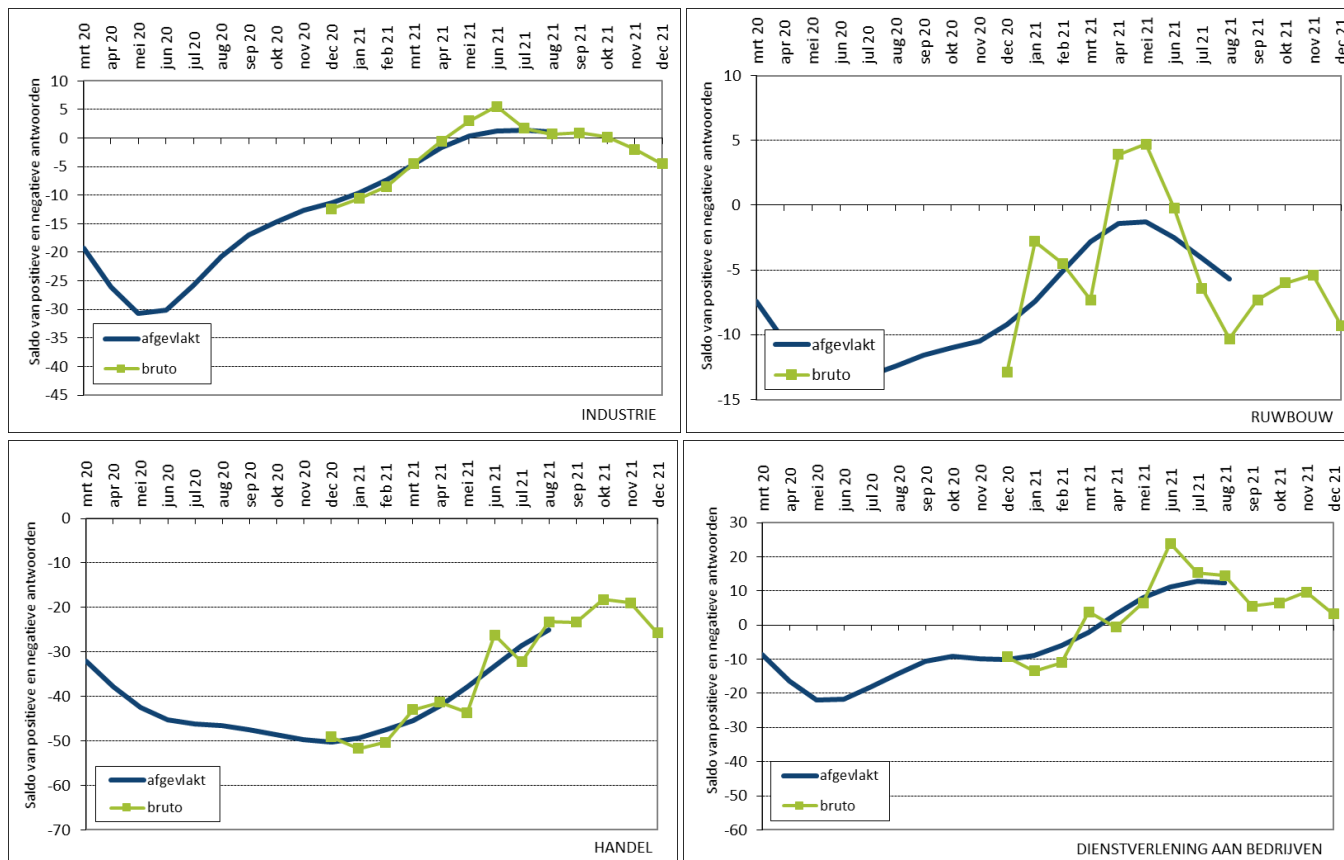
In het *Vlaamse Gewest* was er op jaarbasis een lichte afname van het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik in het derde kwartaal van 2021 met -0,7%. Ook hier kende de maand september een zeer geringe afname op jaarbasis (-0,4%). Deze afname was iets groter dan in West-Vlaanderen.

10. CONJUNCTUURINDICATOR VAN DE NATIONALE BANK

BRON: NBB

Cijfers tot en met december 2021¹⁷.

Figuur 25: Conjunctuurcurven voor West-Vlaanderen

Bron: NBB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

¹⁷ Aan de hand van een maandelijks enquête bij bedrijfsleiders gaat de Nationale Bank na hoe het gesteld is met een aantal facetten van de activiteit, de vraag en de vooruitzichten. Er zijn drie antwoordmogelijkheden: stijgend (positief), gelijkblijvend of dalend (negatief). De indicator is het saldo van de positieve en de negatieve antwoorden op deze vragen.

De onzekerheid omtrent de wereldwijde verspreiding van COVID-19 en de maatregelen die in België midden maart 2020 werden ingevoerd om het virus in te dijken, hebben een duidelijk negatieve invloed op het producentenvertrouwen.

De **industrie** herstelde zich het snelst. De afgevlakte curve is al sinds juni 2020 opwaarts gericht en bereikte rond de jaarwisseling al opnieuw het niveau van voor het uitbreken van de COVID-19-crisis. Sinds juli zien we opnieuw een afname in het vertrouwen als gevolg van een minder gunstig voorraadpeil en de minder gunstige beoordeling van de vraagverwachting.

Ook de **dienstverlening aan bedrijven** leek zich initieel snel te herstellen. De stijgende trend haperde echter sinds juni en laat opnieuw een daling optekenen. De ondernemers zijn momenteel minder optimistisch over hun huidige en toekomstige activiteiten.

Sinds mei laat ook de **ruwbouw** een sterk dalend verloop optekenen als gevolg van een afname in het orderbestand en de druk op het nodige materiaal. Materiaaltekorten dreigen de werkzaamheden af te remmen en de bijhorende prijsstijgingen zorgen voor extra druk. Van augustus tot november was er een herstel zichtbaar gevolgd door een lichte daling in december, deze daling is voornamelijk toe te schrijven aan een inkrimping van de orderpositie en een geringer gebruik van het beschikbaar materiaal.

Bij de **handel** verliep het herstel duidelijk trager. De curve liet in de tweede helft van 2020 sterk schommelende brutowaarden optekenen. De eerste tekenen van een herstel werden pas eind 2020 zichtbaar. Sinds november zien we echter dat de herstelbeweging is onderbroken en er zich weer een daling laat optekenen. In december werden in de handel de werkgelegenheidsvooruitzichten en de verwachte bestellingen bij de leveranciers neerwaarts herzien.

11. OVERZICHTSTABEL VOOR WEST-VLAANDEREN EN HET VLAAMSE GEWEST

Tabel 1: Evolutie van de sociaaleconomische indicatoren en de conjunctuur in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest (1)

Indicator	Eenheid	Datum	West-Vlaanderen		Vlaams Gewest	
			Waarde	Wijziging op jaarbasis	Waarde	Wijziging op jaarbasis
Arbeidsmarkt						
▪ werkzoekenden zonder werk totaal	aantal	dec 2021	26.644	-16,9%	177.522	-15,9%
▪ werkzoekenden zonder werk mannen	aantal	dec 2021	14.533	-17,5%	93.807	-16,9%
	aandeel		54,6%	-0,5%punt	53,0%	-0,7%punt
▪ werkzoekenden zonder werk vrouwen	aantal	dec 2021	12.111	-16,2%	83.715	-14,8%
	aandeel		45,4%	+0,5%punt	47,0%	+0,7%punt
▪ werkzoekenden zonder werk <25 jaar	aantal	dec 2021	4.082	-24,4%	24.832	-22,4%
	aandeel		15,3%	-1,5%punt	14,0%	-1,2%punt
▪ werkzoekenden zonder werk >55 jaar	aantal	dec 2021	5.951	-10,2%	40.873	-9,8%
	aandeel		22,3%	+1,7%punt	23,0%	+1,6%punt
▪ ontvangen vacatures (2)	aantal	dec 2021	4.986	+58,6%	28.900	+58,6%
▪ openstaande vacatures einde maand (2)	aantal	dec 2021	13.954	+81,3%	71.194	+91,7%
▪ gelegenheidswerknemers horeca	aantal	kw 2 - 2021	2.051	+54,0%	8.529	+66,4%
▪ flexijobs horeca	aantal	kw 2 - 2021	7.391	+61,8%	32.214	+65,7%
▪ flexijobs excl. horeca	aantal	kw 2 - 2021	7.926	+74,3%	29.017	+64,9%
▪ seizoen- en interimwerknemers	aantal	kw 2 - 2021	17.110	+13,6%	89.795	+15,8%
▪ studenten met studentenjob	aantal	kw 2 - 2021	37.787	+36,1%	192.121	+35,7%
▪ tijdelijke werkloosheid	gem. aantal	okt 2021	4.171	-60,4%	23.312	-58,2%
▪ COVID-19 tijdelijke werkloosheid	aantal	nov 2021	21.923	-	97.175	-
Consumenten						
▪ vergunde woningen (nieuwbouw)	aantal	sep 2021	715	+16,1%	3.590	+8,5%
▪ vergunde woningen (renovatie)	aantal	sep 2021	395	+11,3%	1.857	+9,4%
▪ omzet kleinhandel	mio euro	kw 3 - 2021	1.978	+2,2%	14.992	+1,8%
▪ inschrijvingen nieuwe personenwagens	aantal	dec 2021	1.434	-39,7%	12.972	-31,0%
▪ inschrijvingen tweedehandspersonenwagens	aantal	dec 2021	4.642	-2,5%	26.841	-0,4%

Indicator	Eenheid	Datum	West-Vlaanderen		Vlaams Gewest	
			Waarde	Wijziging op jaarbasis	Waarde	Wijziging op jaarbasis
Producenten						
▪ omzet	mio euro	kw 3 - 2021	27.925	+14,7%	170.911	+14,7%
▪ investeringen	mio euro	kw 3 - 2021	1.170	+20,7%	6.047	+12,5%
▪ starters	aantal	okt 2021	1.491	-7,5%	8.706	-7,9%
▪ stopzettingen	aantal	okt 2021	699	+2,0%	3.743	+1,1%
▪ faillissementen	aantal	nov 2021	53	-5,4%	338	+14,6%
▪ verloren jobs door faillissementen	aantal	nov 2021	72	-7,7%	478	-41,4%
▪ niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik	mio kWh	jul 2021	471	-0,3%	1.821	-0,4%
▪ conjunctuurindicator	brutowaarde	dec 2021	3,2	+12,5 punten	-	-

(1) Indicatoren die ongunstig evolueerden zijn gemarkeerd.

(2) Normaal Economisch Circuit zonder uitzendopdrachten (NECzU)

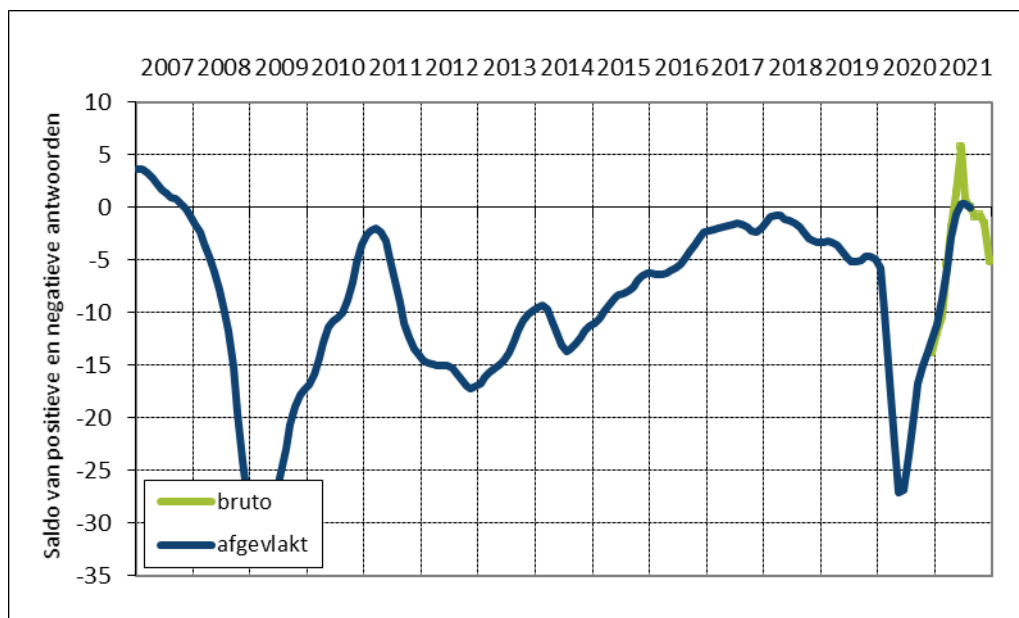
Bron: VDAB, RSZ, RVA, FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), FEBIAC, NBB, FLUVIUS, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

12. BESLUIT

Het COVID-19-virus leidde in 2020 niet alleen tot een gezondheidscrisis, maar ook tot een economische crisis. Sinds begin 2021 – soms al veel vroeger - vertonen de diverse conjunctuurindicatoren tekenen van de veerkracht en heropleving van de economie en de geleidelijke terugkeer naar de situatie van voor de pandemie.

Met uitzondering van enkele maanden evolueerden de brutowaarden van de synthetische conjunctuurcurve in West-Vlaanderen positief vanaf april 2020 (figuur 26). Sinds juli 2021 dalen de brutowaarden. De afgevlakte curve, die sinds december 2019 neerwaarts was gericht, bereikte een dieptepunt in mei 2020 en is sindsdien duidelijk opwaarts gericht. In juli 2021 is er echter een ommekeer en zien we dat deze opnieuw neerwaarts is gericht. Het is dan ook te verwachten dat deze negatieve trend zich zal doorzetten.

Figuur 26: Synthetische conjunctuurcurve voor West-Vlaanderen

Bron: NBB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Hieronder vatten we nog even samen welke indicatoren gunstig (+) of ongunstig (-) evolueerden.

Arbeidsmarktindicatoren

Indicator	West-Vlaanderen				Vlaams Gewest			
	Kw 1 - 2021	Kw 2 - 2021	Kw 3 - 2021	Kw 4 - 2021	Kw 1 - 2021	Kw 2 - 2021	Kw 3 - 2021	Kw 4 - 2021
Werkzoekenden zonder werk totaal	-	+	+	+	-	+	+	+
Werkzoekenden zonder werk <25 jaar	+	+	+	+	+	+	+	+
Werkzoekenden zonder werk >55 jaar	-	+	+	+	-	+	+	+
Ontvangen vacatures	+	+	+	+	+	+	+	+
Openstaande vacatures	-	+	+	+	-	+	+	+
Gelegenheidswerknemers horeca	-	+			-	+		
Flexijobs horeca	-	+			-	+		
Flexijobs excl. horeca	-	+			-	+		
Seizoen- en interimwerknemers	+	+			+	+		
Studenten met studentenjob	-	+			-	+		
Tijdelijke werkloosheid	-	+	+	+	-	+		+

(1) Onvolledige kwartalen zijn grijs gemarkeerd.

West-Vlaanderen

Over het hele vierde kwartaal van 2021 was er een afname met 16,9% van het aantal werklozen¹⁸. Ook in het tweede en derde kwartaal was er een afname op jaarbasis. Bij de jeugdwerklozen zien we hetzelfde beeld. In het vierde kwartaal van 2021 telde West-Vlaanderen gemiddeld 24,2% minder werklozen jonger dan 25 jaar in vergelijking met hetzelfde kwartaal van 2020. Doordat de jeugdwerkloosheid nog beter evolueerde dan de totale werkloosheid, daalde ook het aandeel jeugdwerklozen in het vierde kwartaal (-1,5%-punt). Het aantal werkzoekenden van 55 jaar en ouder ten slotte daalde in West-Vlaanderen in het vierde kwartaal van 2021 met 9,6% op jaarbasis. Dit is een nog sterkere afname dan in het tweede en derde kwartaal.

In het vierde kwartaal was er een toename op jaarbasis van het aantal ontvangen vacatures met 43,0% in West-Vlaanderen. In het vierde kwartaal van 2021 waren er 76,7% meer openstaande vacatures op jaarbasis dan in het vierde kwartaal van 2020. Het gemiddeld aantal openstaande vacatures van het vierde kwartaal in 2021 (14.197) overstijgt ook ruimschoots het aantal van het derde kwartaal (13.671). Nog nooit eerder stonden er zoveel vacatures gemiddeld open in een kwartaal.

¹⁸ De term werklozen in deze synthese duidt op de groep van de werkzoekenden zonder werk volgens de VDAB definitie. De tijdelijke werklozen zijn niet vervat in deze cijfers.

Met 2,4 werkzoekenden zonder werk per openstaande vacature wordt de arbeidsmarktkrapte in West-Vlaanderen in 2021 steeds nijpender. De verhouding tussen werkzoekenden zonder werk en openstaande vacatures komt hiermee op het laagste niveau van de afgelopen tien jaar. De dalende tendens die al voor de COVID-19-crisis was ingezet, zet zich nu onverminderd voort. De arbeidsmarktkrapte in West-Vlaanderen blijft ook duidelijk groter dan gemiddeld in het Vlaamse Gewest (3,2).

Het tweede kwartaal van 2021 kende een sterke toename op jaarbasis in West-Vlaanderen met 54,0% meer arbeidsplaatsen voor gelegenhedswerknemers in de horeca. Dit is de eerste toename na verschillende kwartalen met afnames door de COVID-19 crisis. De invloed van de maatregelen op de horeca om de verspreiding van COVID-19 in te dijken zijn duidelijk zichtbaar in de cijfers. Ook bij de flexijobs in de horeca was er in het tweede kwartaal van 2021 een eerste herstel met een toename van 61,8% op jaarbasis. Bij de flexijobs in de andere sectoren was de invloed van COVID-19 kleiner; in het tweede kwartaal was er desalniettemin een sterke toename met 74,3% op jaarbasis.

In het tweede kwartaal van 2021 was er een toename op jaarbasis van de seizoen- en interimwerknemers met 13,6% in West-Vlaanderen. Het aantal seizoen- en interimwerknemers ligt voor het tweede kwartaal van 2021 (17.110) terug op het niveau van 2019 (17.538).

In het tweede kwartaal van 2021 telde West-Vlaanderen 36,1% meer studenten met een studentenjob dan in het tweede kwartaal van 2020. Dit is de eerste toename na verschillende kwartalen met afnames op jaarbasis. De gevolgen van de COVID-19-crisis lieten zich sterk voelen op de studentenarbeid in het eerste kwartaal van 2021 en het derde en vierde kwartaal van 2020. Het aantal studentenjobs in het tweede kwartaal van 2021 (37.787) ligt nagenoeg terug op het niveau van het tweede kwartaal van 2019 (39.485).

Door de verstrengde lockdown waar België vanaf begin november 2020 opnieuw in terecht kwam, was er een sterke toename op jaarbasis van het gemiddeld aantal van de tijdelijke werkloosheid in West-Vlaanderen in het laatste kwartaal van 2020 (x 5,8 keer). In het eerste kwartaal van 2021 is er nog steeds een toename op jaarbasis (+60,6%) maar deze is duidelijk minder sterk dan in 2020. In het tweede kwartaal van 2021 was er voor het eerste sinds de toenames in de kwartalen van 2020 opnieuw een afname van het aantal tijdelijk werklozen op jaarbasis. Ook het kwartaal van 2021 zet deze positieve evolutie verder met een daling van 57,3% op jaarbasis.

Vlaams Gewest

In het Vlaamse Gewest zien we een sterk gelijkaardige evolutie voor alle arbeidsmarktindicatoren. Er was in het vierde kwartaal een sterke afname van de werkloosheid (-15,6%) en de jeugdwerkloosheid (-22,4%), maar de afnames waren iets minder groot dan in West-Vlaanderen. Het aandeel werklozen jonger dan 25 jaar ligt in het Vlaamse Gewest voor de maand december wel iets hoger dan in West-Vlaanderen (23,0% t.o.v. 22,3%). De afname op jaarbasis van het aantal werklozen van 55 jaar en ouder was in het vierde kwartaal van 2021 in Vlaanderen (-9,3%) iets kleiner dan in West-Vlaanderen (-9,6%).

De toename van het aantal ontvangen vacatures op jaarbasis in het vierde kwartaal (+57,7%) is hoger dan in West-Vlaanderen (43,0%). In het Vlaamse Gewest is er een toename van het aantal openstaande vacatures op jaarbasis in het vierde kwartaal van 2021 (+85,4%). Deze toename is ook hoger dan in West-Vlaanderen (+76,7%).

In het tweede kwartaal van 2021 was de toename op jaarbasis van het aantal arbeidsplaatsen voor gelegenhedswerknemers in de horeca (66,4%) groter dan in West-Vlaanderen (54,0%). Bij de flexijobs in de horeca was de toename op jaarbasis in het tweede kwartaal van 2021 in Vlaanderen eveneens groter (65,7%) dan in West-Vlaanderen (61,8%). De invloed van COVID-19 op de flexijobs in andere sectoren lijkt in Vlaanderen groter te zijn dan in West-Vlaanderen. Zo kende Vlaanderen telkens een afname op jaarbasis en is er nu in het tweede kwartaal 2021 voor de eerste maal een toename met 64,9%. Deze toename was kleiner dan in West-Vlaanderen (74,3%).

In het tweede kwartaal van 2021 was er een toename van het aantal seizoen- en interimwerknemers op jaarbasis met 15,8%. Deze toename was iets sterker dan in West-Vlaanderen (13,6%). In het tweede kwartaal van 2021 was er een toename van het aantal studenten met een studentenjob met 35,7% op jaarbasis. Deze toename was iets lager dan in West-Vlaanderen (36,1%).

In het eerste kwartaal van 2021 was er een toename van de tijdelijke werkloosheid met 89,6% op jaarbasis. In het tweede kwartaal was er een afname met 76,3% op jaarbasis en in het derde kwartaal een afname met 53,3%. Deze afnames waren telkens iets kleiner dan in West-Vlaanderen. Het is enigszins logisch dat we een afname zien van de tijdelijke werkloosheid op jaarbasis in het tweede kwartaal van 2021. In maart 2020 barstte de COVID-crisis in alle hevigheid los en was er de daaropvolgende maanden een explosieve toename van de tijdelijke werkloosheid. In 2021 is dankzij de genomen maatregelen en de start van de vaccinatiecampagne het aantal tijdelijke werklozen sterk teruggedrongen waardoor we voor de komende kwartalen een daling verwachten tot we terug op de normale niveaus zitten van voor de COVID-19-crisis. Het federale kernkabinet heeft op 10 december 2021 beslist om de vereenvoudigde procedure voor tijdelijke werkloosheid te verlengen tot en met 31.03.2022.

Producentenvertrouwen

Indicator	West-Vlaanderen				Vlaams Gewest			
	Kw 1 - 2021	Kw 2 - 2021	Kw 3 - 2021	Kw 4 - 2021	Kw 1 - 2021	Kw 2 - 2021	Kw 3 - 2021	Kw 4 - 2021
Starters	+	+	-	-	+	+	-	-
Stopzettingen en schrappingen	+	-	-	-	-	-	-	-
Nettogroei	+	+	-	-	+	+	-	-
Faillissementen	+	-	+	+	+	-	+	-
Verloren jobs door faillissementen	+	-	+	+	+	+	+	+
Omzet	+	+	+		+	+	+	
Investerings	+	+	+		+	+	+	
Niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik	-	+	+	-	-	+	-	-

(1) Onvolledige kwartalen zijn grijs gemarkeerd.

West-Vlaanderen

In het derde kwartaal van 2021 kende West-Vlaanderen een lichte afname van het aantal starters op jaarbasis met 5,4%. In het derde kwartaal van 2021 telde West-Vlaanderen 13,0% meer stopzettingen dan in het derde kwartaal van 2020. Doordat het aantal starters afnam en het aantal stopzettingen toenam, lag de nettogroei van ondernemingen in West-Vlaanderen in het derde kwartaal van 2021 wel gemiddeld 21,2% lager dan in het derde kwartaal van 2020.

In West-Vlaanderen kende het derde kwartaal van 2021 opnieuw een afname van de faillissementen op jaarbasis van 29,9% na de toename in het tweede kwartaal met 32,8%. De maanden november en oktober lieten ook weer telkens afnames optekenen. In het derde kwartaal van 2021 was er ook opnieuw een afname op jaarbasis van het aantal verloren jobs in West-Vlaanderen met 59,7% in vergelijking met het derde kwartaal van 2020. In de maanden oktober en november zien we ook afnames op

jaarbasis. In de periode januari-november 2021 verloren in West-Vlaanderen 253 mensen hun job als gevolg van negen collectieve ontslagen. Nog eens 80 banen waren bedreigd door twee aangekondigde intenties voor collectief ontslag.

In het derde kwartaal van 2021 realiseerden de ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen 14,7% meer omzet op jaarbasis. De bedrijfsinvesteringen trekken weer aan in lijn met de economische activiteit. In het derde kwartaal van 2021 is er een toename van de investeringen in vergelijking met 2020 in West-Vlaanderen (+20,7% op jaarbasis). Hiermee zitten de omzet en de investeringen in dit derde kwartaal terug op het niveau van 2019.

In het derde kwartaal van 2021 lag het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik in West-Vlaanderen op hetzelfde niveau als in het derde kwartaal van 2020. Voor de maand september zien we een zeer beperkte afname op jaarbasis met 0,3%. Voor alle drie de kwartalen van 2021 ligt het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik ook telkens onder het niveau van 2019. Mogelijks speelt hier ook het effect van een aantal COVID-19-maatregelen zoals verplicht thuiswerk en de vervroegde sluitingsuren in de horeca.

Vlaams Gewest

In het Vlaamse Gewest zien we eenzelfde verhaal als in West-Vlaanderen. In het Vlaamse Gewest was er een afname van het aantal starters met 7,0% op jaarbasis in het derde kwartaal. Deze afname was groter dan in West-Vlaanderen. In het Vlaamse Gewest is er ook een toename van het aantal stopzettingen in het derde kwartaal van 2021 op jaarbasis. Deze toename (+8,6%) is iets kleiner dan in West-Vlaanderen (+13,0%). In het derde kwartaal lag de nettogroei op jaarbasis 19,0% lager.

In het Vlaamse Gewest was de afname van het aantal faillissementen in het tweede kwartaal van 2021 (-15,5% op jaarbasis) veel kleiner dan in West-Vlaanderen (-29,9%). In de maanden oktober en november zien we wel opnieuw toenames op jaarbasis in tegenstelling tot in West-Vlaanderen. In het Vlaamse Gewest ging de afname op jaarbasis van het aantal faillissementen in het derde kwartaal van 2021 gepaard met een afname van het aantal jobs dat verloren ging ten gevolge van een faillissement (-59,1%). De maanden oktober en november van 2021 kenden beide ook een afname op jaarbasis.. In de periode januari-november 2021 verloren in het Vlaamse Gewest 2.563 mensen hun job bij 43 collectieve ontslagen en waren 971 banen bedreigd door 16 aangekondigde intenties voor collectief ontslag.

Dat er de voorbije maanden ondanks de hevige schokken van de coronacrisis toch minder bedrijven failliet gingen, wordt verklaard door de talrijke beschermingsmaatregelen van de overheid. Het gaat dan bijvoorbeeld over een moratorium op faillissementen, verlenging van het overbruggingsrecht voor zelfstandigen, uitstel, verlaging of vrijstelling van de RSZ-betaling, crisisleningen of de uitbreiding van technische werkloosheid. Graydon waarschuwt ook dat de steunmechanismen van de overheid verbloemen dat heel wat bedrijven door de coronapandemie in zware moeilijkheden zijn gekomen.

In het Vlaamse Gewest was de toename van de omzet in het derde kwartaal identiek aan deze in West-Vlaanderen (+14,7% op jaarbasis). Ook in het Vlaamse Gewest kenden de investeringen in het derde kwartaal van 2021 een toename (+12,5%). Deze toename was lager dan in West-Vlaanderen (+20,7%). Zowel de omzet als de investeringen liggen weer op het niveau van voor de COVID-19 crisis.

In het Vlaamse Gewest was de afname van het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik in het derde kwartaal van 2021 (-0,7% op jaarbasis) licht hoger dan in West-Vlaanderen waar het verbruik stabiel bleef. In september 2021 daalde het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik in Vlaanderen met 0,4% op jaarbasis. Deze afname was lichtjes groter dan in West-Vlaanderen.

Consumentenvertrouwen

Indicator	West-Vlaanderen				Vlaams Gewest			
	Kw 1 - 2021	Kw 2 - 2021	Kw 3 - 2021	Kw 4 - 2021	Kw 1 - 2021	Kw 2 - 2021	Kw 3 - 2021	Kw 4 - 2021
Vergunde woningen (nieuwbouw)	+	+	+		+	+	-	
Vergunde woningen (renovatie)	+	+	+		+	+	+	
Inschrijvingen nieuwe personenwagens	-	+	-	-	-	+	-	-
Inschrijvingen tweedehandspersonenwagens	+	+	-	-	+	+	-	-
Omzet kleinhandel	+	+	+		+	+	+	

(1) Onvolledige kwartalen zijn grijs gemarkeerd.

West-Vlaanderen

In West-Vlaanderen zien we ook voor het derde kwartaal op rij toenames op jaarbasis bij de vergunde nieuwbouwwoningen van respectievelijk 2,5%, 15,5% en 10,2%. COVID-19 had ook een invloed op het aantal vergunde nieuwbouwwoningen. De regionale overheden beslisten immers om lopende openbare onderzoeken op te schorten tussen 24 maart en 24 april 2020, om niet gestarte openbare onderzoeken pas op te starten na 24 april 2020 en om de beslissingstermijnen bij lopende bouwaanvragen te verlengen¹⁹. Hierdoor werden minder nieuwbouwwoningen vergund in het tweede kwartaal – vooral april en mei – van 2020. Door deze terugval in het aantal vergunningen in het tweede kwartaal van 2020 is een toename op jaarbasis dan ook niet verwonderlijk voor het tweede kwartaal van 2021. De regering voerde tevens een tijdelijke maatregel in om de bouwsector te ondersteunen tijdens de coronacrisis. Wanneer er vóór 31 december 2022 een gebouw wordt afgebroken en op dezelfde plek er een nieuwbouwwoning komt, is de verschuldigde btw slecht 6% in plaats van 21%. Deze wet is van kracht sinds 1 januari 2021. Deze maatregel heeft dus mogelijk ook een effect op de toename's op jaarbasis.

In het derde kwartaal van 2021 zien we in West-Vlaanderen een toename met 8,0% van de vergunde renovatiewoningen in vergelijking met 2020. Het tweede kwartaal kende een nog sterkere toename met 25,5% op jaarbasis. De sterke toenames zijn mogelijk te verklaren door de aanwending van een deel van het gedwongen sparen, dat door de huishoudens werd opgebouwd tijdens de crisis, en ook door verschillende stimuleringsplannen die investeringssteun bieden aan de gezinnen, voornamelijk op het gebied van energierenovatie (Bron: Federaal Planbureau). Bovendien moet wie vanaf 2021 een woning verwerft (via aankoop of erfenis) die niet aan de laatste energienormen voldoet, binnen de vijf jaar renovatiewerken doorvoeren om die woning beter te isoleren. Mogelijks heeft ook deze regel een effect op de toename in 2021.

Er was een sterke afname op jaarbasis van het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens in West-Vlaanderen in het vierde kwartaal van 2021 (-30,4%) na een al even aanzienlijke afname in het derde kwartaal van 2021 met 29,3% op jaarbasis. Een mogelijk verklaring zien we in de gevolgen van de COVID-19 crisis en de tekorten aan

¹⁹ Bron: <https://www.omgevingsloketvlaanderen.be/noodmaatregelen-coronavirus>.

onderdelen. De orderboeken blijken goed gevuld, maar de productiecapaciteit staat onder druk van de wereldwijde tekorten aan halfgeleiders over de sectoren heen. Er zijn ook problemen met het containervervoer in Azië. En dan is er ook nog de onzekerheid over 'groene' beperkingen. Na een jaar 2020 dat sterk werd beïnvloed door Covid-19, staat de automobielsector nu voor een nieuwe uitdaging: de tijdige productie en levering van de nieuwe voertuigen (Bron: Febiac). Ook de inschrijvingen van tweedehandspersonenwagens kende in het vierde kwartaal van 2021 een stevige terugval op jaarbasis met 7,7%. Deze ongunstige evolutie was wel lager dan in het derde kwartaal van 2021 (-15,1%) op jaarbasis. De onzekerheid over de toekomst van verbrandingsauto's en de plannen van Vlaanderen om CO²-uitstotende wagens te bannen, dragen niet bij tot de goede gezondheid van de tweedehandsmarkt voor voertuigen (Bron: Traxio).

De verplichte sluiting van niet-essentiële winkels werd begin december 2020 afgeschaft en deze regeling werd tot nu toe niet opnieuw ingevoerd. We zien dan ook al drie kwartalen op rij een gunstige evolutie van de omzet in de kleinhandel. Het derde kwartaal van 2021 kende een toename van de omzet in de detailhandel met 2,2% op jaarbasis. Mogelijks gaat het om een inhaalbeweging als gevolg van uitgestelde aankopen. De omzet overstijgt zelfs deze van dezelfde kwartalen in 2019.

Vlaams Gewest

In het Vlaamse Gewest kende het derde kwartaal een lichte afname op jaarbasis van het aantal vergunde nieuwbouwwoningen met 0,2% in tegenstelling tot een toename in West-Vlaanderen. In het tweede kwartaal was er een toename met 20,8% op jaarbasis, wat meer was dan in West-vlaanderen. Zowel in het derde als in het tweede kwartaal was er in het Vlaamse Gewest een toename op jaarbasis van het aantal vergunde renovatiewoningen die hoger lag dan in West-Vlaanderen (respectievelijk +15,2% en +35,4%).

In het Vlaamse Gewest zien we een gelijkaardig beeld als in West-Vlaanderen voor wat betreft de inschrijving van nieuwe voertuigen met een sterke afname in het vierde kwartaal (-28,0%). Deze afname was wel iets kleiner dan in West-Vlaanderen. In het Vlaamse Gewest lag het aantal inschrijvingen van tweedehandspersonenwagens in het vierde kwartaal van 2021 5,7% lager dan in het vierde kwartaal van 2020.

In het Vlaamse Gewest kende de omzet in de kleinhandel in het derde kwartaal een toename op jaarbasis met 1,8%. Deze toename was iets kleiner dan in West-Vlaanderen.

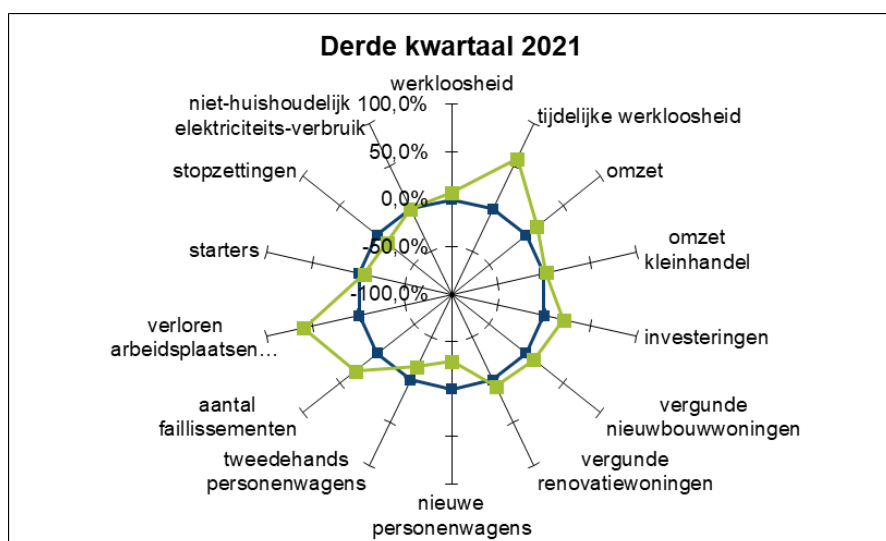
Radar van West-Vlaanderen

De radar van West-Vlaanderen²⁰ (zie figuur 27) toont de evolutie van de verschillende indicatoren in het derde kwartaal van 2021 ten opzichte van het derde kwartaal van 2020.

Van de 14 sociaaleconomische indicatoren in de radar evolueerden er in het derde kwartaal van 2021 vier ongunstig: nieuwe personenwagens, tweedehands personenwagens, starters en stopzettingen.

Al de andere indicatoren kenden een gunstige evolutie: werkloosheid, tijdelijke werkloosheid, omzet, omzet kleinhandel, investeringen, vergunde nieuwbouwwoningen, vergunde renovatiewoningen, verloren arbeidsplaatsen en het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik.

Figuur 27: Evolutie van de sociaaleconomische indicatoren in West-Vlaanderen in het derde kwartaal van 2021 ten opzichte van het derde kwartaal van 2020

Bron: VDAB, FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), FEBIAC, NBB, FLUVIUS, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

²⁰ De "radar van West-Vlaanderen" bestaat uit een assenstelsel waarop met een stip de waarden van verschillende indicatoren zijn weergegeven. De stippen zijn verbonden met een lijn. Zij vormen de "radar". Op de verticale as staat de schaalindeling ingetekend, die in feite de procentuele "verbetering" of "verslechtering" van de indicatoren weergeeft. Bij een stationaire toestand (0% groei) wordt een figuur verkregen zoals aangeduid door de centrale veelhoek. Bij een verbetering van de indicator liggen de waarden buiten de centrale veelhoek. Bij een verslechtering vallen de stippen binnen de centrale veelhoek. Als alle waarden in gunstige zin evolueren, dan is de radar groter dan de centrale veelhoek.

